REGLER FOR GJETERHUNDPRØVER

Revidert 2026
Revideres årlig før 15.mars

Disse reglene ble første gang vedtatt 18.august 2014, og siden gjennomgått og oppdatert årlig. Siste års endringer vises nedenfor.

Endringer 2026:

1.6, 1.23.a, 2.2.b, 2.2.c nytt punkt. 7, 8.2.a og b, 8.4.i fjernet, 8.14 - nytt punkt, 9.4.e nytt punkt, 9.10 fjernet, 10.3.b, 10.5.

Som konsekvens av endring/fjerning /flytting, vil enkelte underpunkt endre pkt nr, i forhold til tidligere utgaver

Regler for gjeterhundprøver i ISDS og endringer finner man her:
http://www.isds.org.uk/trials/rules-for-trials/

Ås, 15.03.2026

Publisert av Norsk Sau og Geit © 2026
Store deler av dokumentet er oversatt fra
International Sheep Dog Society «Rules for trials» (Revised 2017)
Norsk Sau og Geit avdeling Gjeterhund, Postboks 104, 1431 Ås, Norge

Dokumentet er elektronisk godkjent av gjeterhundrådet, bestående av nedenfor medlemmer

Leder: Hans Erik Sand
Region Øst: *Camilla Oden*
Region Sør-Øst: Kurt Evje
Region Vest: *Roger Løvik*
Region SørVest: Leif Helge Rønneberg
Region Midt: Oddbjørn Kaasa
Region Nord: K*im André Haugan Schei*
Repr. Styret i NSG: Ketil Trongmo
Ungdomsrepresentant: Emma Fossli-Johansen

Innholdsfortegnelse

1. Generelle bestemmelser 7
1.1. Mål med gjeterhundprøve 7
1.2. Førerens plikt 7
1.3. Påmelding 7
1.4. Prøveavgift 7
1.5. Prøvene 7
1.6. Hvem kan stille på prøven? 8
1.7. Vilkår for utsetting eller avlysing 8
1.8. Innsending av resultater 8
1.9. Klage 8
1.10. Ansvar for folk og dyr på arrangementet 9
1.11. Dyrevelferdskontrollør (DVK) 9
1.12. Veterinære forhold 9
1.13. Dommeren sin mulighet til å stille på prøve 9
1.14. Påmeldingsfrist 9
1.15. Startrekkefølge 9
1.16. Hunder som ikke blir prøvd 10
1.17. Dårlig oppførsel 10
1.18. Ikke fysisk straff 10
1.19. Brunstige, drektige og diende tisper 10
1.20. Godkjent prøve 10
1.21. Poenglikhet 10
1.22. Prøver 10
1.23. Fører 11
2. Dømming 12
2.1. Generell info 12
2.2. Dømming av større prøver 13
3. Prøveregler for klasse I 14
3.1. Generelle retningslinjer 14
3.2. Utgang: 14
3.3. Løysing 15
3.4. Inndriving 15
3.5. Driving foran fører 16
3.6. Driving etter fører 16
3.7. Kve 17
4. Prøveregler for klasse II 18
4.1. Generelle retningslinjer 18
4.2. Utgang: 18
4.3. Løysing 19
4.4. Inndriving 19
4.5. Driving 20

4.6. Kve 20
5. Prøveregler for klasse III 21
5.1. Generelle retningslinjer 21
5.2. Utgang: 21
5.3. Løysing 22
5.4. Inndriving 22
5.5. Driving 23
5.6. Deling av flokk 23
5.7. Kve 24
5.8. Singling 24
6. Prøveregler for prøver med dobbelthenting 25
6.1. Generelle retningslinjer 25
6.2. Utgang: 25
6.3. Løysing 26
6.4. Inndriving 26
6.5. Driving 27
6.6. Sortering 27
6.7. Kve 28
7. Prøveregler for Brace 28
7.1 Generelle retningslinjer 28
7.2 Utgang: 29
7.3. Løysing 30
7.4. Inndriving 30
7.5. Driving 31
7.6. Deling av flokk 31
7.7. Kve 32
8. Poengsetting – oversikt 32
8.1. Tabell 32
9. Regler for Norgesserien i bruk av gjeterhund 33
9.1. Norgesserien 33
9.2. Norgesseriens omfang 33
9.3. Regler for Norgesserien 33
9.4. Ansvar 33
9.5. Presse 33
9.6. Terminliste 34
9.7. Startrekkefølge/trekking 34
9.8. Resultater 35
9.9. Brudd 35
9.10. Vandrepremie 35
9.11. Finale 35
9.12. Premiering 35
9.13. Form 36
9.14. Prøvekomité finalen Norgesserien 36
9.15. Oppmann 36
9.17 Avlysing 37

10. Regler for Norgesmesterskap i bruk av gjeterhund (NM) 38
10.1 Fylkeskvoter 38
10.2 Terminliste 38
10.3 Beregning av sammenlagtliste og resultater 38
10.4 Startrekkefølge 39
10.5 Utenlandske statsborgere 39
10.6 Form 39
10.7 Uttaksregler 39
10.8 Prøvekomité 39
10.9 Hendelser / dårlig værforhold 40
10.10 Oppmann 41
10.11 Arrangør 41
10.12 Avlysing 41
11 Regler for Nord-Norgeserie (NNS). 42
11.1 Mål 42
11.2 Arrangering av NNS 42
11.3. Unntak for punkt 10.2 42
11.3 Premiering: 42
11.4. Vandrepremier: 42
11.5 Poengberegning i NNS: 43
11.6 Oppmann 43
12 Norsk Nursery 44
12.1 Mål 44
12.2 Alder 44
12.3 Tildeling 44
12.4 Prøven 44
12.5 Startlister og Startrekkefølge 44
13.6 Kvalifisering til Nordisk Nursery 45
13.7 Arrangør 45
13.8 Vandrepremie 45
13.9 Terminliste 45
13.10 Oppmann 46
13.11 Avlysing 46
13 Regler for uttak til landslaget i gjeterhund 47
13.1 Poeng 47
13.2 Kvalifisering 48
14 Regler for Young Handler 49
14.1 Mål 49
14.2 Poeng 49
14.3 Kvalifisering 49

1. Generelle bestemmelser

1.1. Mål med gjeterhundprøve

Målet med å arrangere gjeterhundprøver er for å teste egenskapene til hunden, sammen med fører, til å håndtere sau under forskjellige omstendigheter som kan oppstå i det daglige arbeidet med sau.

Derav de ulike testene som henting av sau, driving, deling, singling, etter driv og sette sau i kve, som alle er oppgaver som kan være nødvendig når gjeteren går på sin daglige runde. Dette målet bidrar til å oppfylle det viktigste målet gjeterhund arbeidet, som er å fremme avl, trening og sikre gjeterhundrasenes utvikling med tanke på å ivareta de gode bruksegenskapene.

Disse reglene er formulert spesielt for Norsk Sau og Geit sine gjeterhundprøver, både i nasjonal og lokal regi. For å oppnå at gjeterhundprøvene foregår på et standardisert grunnlag, skal prøvereglene følges av dommere, arrangører og deltagere på alle arrangementer i regi av Norsk Sau og Geit.

1.2. Førerens plikt

De som er med på gjeterhundprøver, har plikt til på forhånd å sette seg inn i og følge reglene, og orientere seg om praktiske forhold på den enkelte prøve.

Ved påmelding til den aktuelle gjeterhundprøven aksepterer man reglene Norsk Sau og Geit har bestemt.

- Lov om dyrevelferd, og hundeloven skal følges
- Anti-dopingreglementet til NKK skal følges

1.3. Påmelding

For å komme på terminlista, må gjeterhundprøven meldes inn til Norsk Sau og Geit (NSG), innen dato fastsatt av NSG. Ved påmelding til gjeterhundprøve skal det oppgis registreringsnummer på hunden, navn på fører og medlemsnummer i NSG. Ingen kan melde seg på gjeterhundprøve uten å være medlem av NSG for det inneværende året. Utenlandske deltagere uten bostedsadresse i Norge må være tilknyttet en tilsvarende organisasjon i utlandet (eks: SVAK, ISDS osv.).

1.4. Prøveavgift

Prøveavgifta skal betales seinest før prøven starter. Dersom prøven blir avlyst på grunn av været, sjukdom o.l. skal minst halve avgifta betales tilbake.

1.5. Prøvene

Gjeterhundlag/nemnder i fylkene i NSG har ansvar for å arrangere fylkesmesterskap (FM) årlig. De er også ansvarlige for å arrangere distriktsprøver (DP) i sitt fylke. Gjeterhundlaget/nemnder i fylkene kan delegere DP til lokallag eller medlemmer av NSG innenfor fylket. I områder med store avstander- kan det arrangeres gjeterhundprøve i

forbindelse med gjeterhundkurs, for på den måten å kunne gi så godt tilbud til alle som råder. Etter søknad til NSG, kan et fylkeslag, eller gjeterhundlag/nemnd med fullmakt, få tildelt Norgesmesterskapet (NM) og/eller landsprøve (Norgesserieprøve/Nord-Norgesserien). Gjeterhundrådet behandler de innkomne søknadene for NM og avgjør hvem som får tildelt arrangementet. Prøvenemnda vurderer og tildeler Norgesserieprøver til fylkeslag, eller til de som fylkeslaga har delegert arrangementet til. Fullmakt gjelder til den blir trukket tilbake.

1.6. Hvem kan stille på prøven?

Arrangørene skal legge til rette for at alle som ønsker å være med på prøven, får mulighet til det. Gjeterhundlag/-nemnd i fylkeslag/lokallag og lokallag i sau og geit kan prioritere sine medlemmer på sine prøver. Arrangør kan bestemme maks antall hunder per fører. Ved for stor pågang skal arrangør redusere antall hunder per fører. Avgift som er betalt for de hundene som må gå ut, skal betales tilbake.
Dersom regelen ikke kan følges, må det søkes om dispensasjon til gjeterhundrådgiver innen en måned før arrangementet. Blir regelen ikke fulgt, vil resultatene på prøven strykes.
For NM (se punkt 8.1), Nord-Norgesserien (se kapittel 10) og Norgesserien (se kapittel 8), Norsk Nursery (se punkt 11) gjelder det egne regler for påmelding og deltaking.

1.7. Vilkår for utsetting eller avlysing

Om været eller forholda ellers er vanskelige, kan dommeren utsette dømminga, eller avlyse prøven. Prøver som av en eller annen grunn bare delvis blir gjennomført, gjelder ikke for stående premier. Gavepremier gitt for den spesielle prøven, skal som regel heller ikke deles ut. Avlysning av prøven skal meldes fra til NSG, slik at prøven kan fjernes fra terminlisten.

1.8. Innsending av resultater

Resultatene fra prøven skal sendes inn elektronisk, umiddelbart etter at den er avvikla. Samlelista skal undertegnes av dommeren og arkiveres av arrangør i minst seks måneder. Ved innrapportering senere enn 14 dager etter at prøven blir arrangert, pålegges dobbel avgift. Det er arrangør sitt ansvar at resultatene meldes inn sentralt. Resultatene publiseres så fort som mulig.

1.9. Klage

Dommeren avgjør om hunden kan prøves på nytt. Det er mulighet til å protestere mot prøven, dersom en deltaker meiner fører har fått prøven ødelagt ved at utenforliggende forhold har påvirka resultatet negativt, eller brudd på regler for gjeterhundprøver. Protesten må settes fram skriftlig til dommeren, straks etter at løpet er avslutta. Dersom protesten blir tatt til følge, kan deltakeren få starte om igjen. Ved omkjøring skal ny poengsetting settes fra der problemet oppsto. Dommeren avgjør om en protest skal tas til følge, og dommeren sin beslutning er endelig. Dersom det er enighet om omkjøring, kreves det ikke innrapportering til NSG. Alle andre protester skal rapporteres til Gjeterhundrådet i NSG, men Gjeterhundrådets vurdering skal ikke ha noen innvirkning for den prøven som protestene gjelder. Gjeterhundrådet skal, på grunnlag av innkomne rapporter og protester, avgjøre om hendelsen er et alvorlig brudd på reglene. Om dommeren ikke har fulgt reglene, kan dette medføre utestenging fra dømming i et bestemt tidsrom.

1.10. Ansvar for folk og dyr på arrangementet

NSG, arrangør og dommer/oppmann oppnevnt eller godkjent av NSG, har ikke ansvar for folk og hunder på prøven. Arrangøren/hundeeier (deltaker) har alltid ansvar for eventuell skade på sauene i forbindelse med hele arrangementet. Lov om dyrevelferd skal følges.

1.11. Dyrevelferdskontrollør (DVK)

Dyr som skal brukes på arrangement, skal behandles og beskyttes mot unødvendige belastninger i forbindelse med aktiviteten. Ansvaret hviler først og fremst på de som trener dyret og deltar med dyret på arrangement. Likevel må arrangører av ulike arrangement for dyr også bidra til god velferd av alle dyr. Dette er nå regulert i forskrift under:

Forskrift for velferd for hest og hund i konkurranse - Lovdata

Det forutsettes at arrangør er godt kjent med reglementet, og de dyrevelferdsbestemmelser som der gjelder.

Alle som arrangerer gjeterhundprøver **må** utpeke en dyrevelferdskontrollør (DVK) som skal bidra til at arrangøren håndhever reglementet og sikrer at lovforskrifter blir fulgt. Og skal dokumenteres. Arrangøren oppbevarer utfylt skjema inntil et år, da Mattilsynet kan gjøre tilsyn.

Dette gjelder **alle** gjeterhundprøver, fra distrikts/lokal prøver, landsprøver til større mesterskap. Mer informasjon rundt DVK finner du i dreieboka kapittel 1.10.

Skjema for DVK finner du HER.

1.12. Veterinære forhold

Arrangører og deltakere må rette seg etter de til ei hver tid gjeldende veterinære lover/retningslinjer. Melding om gjeterhundprøve skal sendes Mattilsynet.

1.13. Dommeren sin mulighet til å stille på prøve

Dommer kan ikke dømme på prøve der det stiller hund som dommer eier eller er medeier i. Dommer kan heller ikke starte på ei prøve dommer dømmer, selv om en annen person dømmer dommeren sitt løp.

1.14. Påmeldingsfrist

Arrangøren kan sette påmeldingsfrist for prøven. Hunder som er påmeldt etter at fristen er utgått, skal starte først, dersom det er plass til flere hunder på prøven. Hund som ikke har møtt til rett tid, kan arrangøren nekte å starte. Innmeldingsavgiften blir da ikke betalt tilbake. Det kan startes bare en gang på samme prøve.

1.15. Startrekkefølge

Startrekkefølgen trekkes mellom hundene som er påmeldt innen påmeldingsfristen. Er konkurransen over to dager, fordeles hundene til de som har flere hunder på de to dagene. Dersom det kreves bruk av startnummer av arrangør, skal deltager bruke startnummer. Se

egne regler for NM (se kapittel 9), Nord-Norgesserien (se kapittel 10), Norgesserien (se kapittel 8) og Norsk Nursery (se kapittel 11).

1.16. Hunder som ikke blir prøvd

Alle hunder som ikke blir prøvd, skal holdes i band og på steder de ikke forstyrrer hunder som blir prøvd.

1.17. Dårlig oppførsel

Dommeren kan vise bort fra prøven folk som ikke holder seg til prøvereglene og som nekter å rette seg etter ordrer fra hen. Dårlig oppførsel på gjeterhundprøve, skal føre til minst advarsel fra dommer. Der dommer gir advarsel ved dårlig oppførsel, skal det meldes inn til Gjeterhundrådet. Gjeterhundrådet kan for kortere eller lengre tid nekte en fører å delta på gjeterhundprøver.

1.18. Ikke fysisk straff

Det skal ikke brukes fysisk straff overfor hundene, verken på banen eller på området rundt.

1.19. Brunstige, drektige og diende tisper

Deltakere som har tisper som er i brunst må på forhånd melde fra til arrangøren. I klasse 1 skal disse starte til slutt. I klasse 2 og 3 skal de starte som vanlig. Brunstige tisper skal holdes mest mulig borte fra arenaen. Brunstige tisper skal ikke brukes i arbeid på arenaen. Tisper kan ikke delta på prøver dersom de er mer enn 28 dager drektig eller har valper under 56 dager.

1.20. Godkjent prøve

For godkjent prøve i de enkelte klassene må det oppnås minst 60 poeng. For betegnelsen" bruksprov" (GP) må det derfor være oppnådd minst 60 poeng (uansett klasse).

1.21. Poenglikhet

Ved poenglikhet totalt, skal best hent (summen av utgang, løysing og inndriving) plasseres først. Er dette likt, går man videre til beste driving. Er det likt går man til neste moment. Er alle moment likt, er plasseringen lik.

1.22. Prøver

I Norge konkurreres det i følgende klasser:

- Klasse I
- Klasse II (uten deling, singling eller dobbelthenting)
- Klasse III med deling
- Klasse III med singling
- Klasse III med deling og singling
- Klasse III med dobbelthenting
- Klasse III Brace
- på distriktsprøver kan det avvikes fra disse klassene, under forutsetning at ingen bruksprov kan utdeles, samt at prøva ikke kan inngå i kvalifisering.

1.23. Fører

a) Fører og/eller andre skal ikke medbringe sin hund på banen før eller under prøven, og ingen skal heller bruke sine hunder på sauene som benyttes, før konkurransen. Unntatt er hunder som brukes i arbeid på arrangementet.
b) Førere uten hund kan inspisere banen før prøven starter.
c) Ingen hund som lider av en smittsom sykdom, skal medbringes på prøven.
d) Fører må være sikker på at deres hund er ved god helse og i god nok kondisjon til å delta i konkurranse.
e) Ingen hund skal bære eller ha på seg noe som på noen måte kan hjelpe dens prestasjoner.
f) Farging av hunden er ikke tillatt.
g) Fører skal holde hunden under kontroll til enhver tid på prøven, og en hund som forstyrrer under konkurransen mens den foregår kan diskvalifiseres.
h) Ingen hund kan gis noe narkotika eller medisiner som kan påvirke ytelsen eller atferd som bryter anti-doping reglementet til NKK. (Jfr. Antidoping reglementet til Norsk Kennel Klubb (NKK))
i) Prøven starter når arrangøren bestemmer det.
j) Prøven skal foregå på sau som er selektert slik at hver fører får så like forhold som mulig, og så lik sau som mulig.
k) Enhver deltager skal være klar når det er dens tur. Ekvipasje som ikke møter til rett tid, eller ikke har på startnummer der det kreves (se regel 1.15), kan diskvalifiseres.
l) Alle spørsmål om banen eller andre forhold skal avklares før prøven starter. Føreren skal ikke spørre spørsmål til dommer når prøven er startet.
m) Når prøven har startet forutsetter man at føreren kan banen og følger den.
n) Når føreren starter sitt løp, er utfallet i hendene til dommeren.
o) En fører som mottar hjelp i enhver form fra andre deltagere, mens de går prøve, kan diskvalifiseres.
p) Hvis fører berører sau, kan fører diskvalifiseres
q) Fører vil bli stoppet av dommerne hvis tiden går ut, og føreren vil få poeng for momenter utført før dette.
r) Dommerens beslutning er endelig, så fremst regler for gjeterhundprøver følges.
s) En fører som går av banen, vil beholde poengene som er oppnådd frem til moment som ble brutt
t) Om en fører har spørsmål om poengutdeling skal arrangøren kontaktes umiddelbart.
u) Alle førere er forventet å opprettholde de beste standarder for oppførsel og atferd på prøven.
v) Førere eller deres agenter har forbud mot å nærme seg en dommer for å diskutere eller påvirke tildeling av poeng.
w) Fører har plikt til å oppstalle hund på forsvarlig måte (temperatur, drikke etc.).
x) Det er ikke lov å klatre på rekkverket på podiet på grunn av HMS. Det skal medføre diskvalifikasjon.

2. Dømming

2.1. Generell info

Dette kapitlet må ses i nær sammenheng med de andre kapitlene.

a) Dommerne og deltakerne skal forholde seg til de til enhver tid gjeldende prøveregler i sin dømming og deltakelse.
b) En dommer godkjent av NSG, skal i Norge kun dømme gjeterhundprøver som er meldt inn og godkjent av NSG.
c) Prøvereglene gjelder som en guide for dommerne, slik at de skal dømme så likt som mulig.
d) Det er dommerens plikt å dømme i henhold til prøvereglene.
e) En dommer som har takket ja til å dømme en prøve, uansett nivå, har akseptert at det blir dømt i henhold til regelverket.
f) Dommer skal stå fritt til å ha med dommerelev på prøver. Arrangør skal ikke belastes med eventuelle merkostnader med dommerelev.
g) Dommeren må hele tiden gi sine poeng til prøven er fullført, deltager bryter selv eller er diskvalifisert. Poengene rapporteres på det til enhver tid gjeldende skjema.
h) Det er ikke en enkel oppgave å gi riktige poengsummer på et løp. Dommeren skal derfor se på poengsummen totalt, før endelig poengsum settes, for å vurdere om det har blitt dømt for strengt eller for snilt.
i) Dommerne skal ikke diskutere dømminga med personer utenfor dommerboksen, mens prøven pågår. Personer som blander seg inn i dømminga eller på annen måte forstyrrer dommeren skal bes fjerne seg, og eventuelt bortvises fra prøven, hvis forstyrrelsene ikke opphører.
j) Dommeren har plikt til å gripe inn overfor deltakere som ikke skjønner at de må gi opp. Dette av hensyn til helse og velferd til hunder og/eller sauer.
k) Hvis en hund biter uprovosert, skal den diskvalifiseres. En hund kan tillates å forsvare seg. Dommeren må likevel vurdere omstendighetene rundt konfrontasjonen og hvordan hunden forsvarer seg. Stygg behandling av sauene skal ikke under noen omstendighet aksepteres.
l) Løpet starter når hunden forlater fører på utgangen.
m) Løpet er ferdig, og dommeren avgir sine poeng når enten kveet blir lukket eller når dommeren godkjenner singling/deling (singling eller deling etter kve) eller når tida går ut.
n) En hund som kalles inn til føreren etter at den er sendt ut, regnes som brutt. Det samme hvis hunden av seg selv kommer tilbake til føreren. Dette regnes også som brudd.
o) Fløytesignaler er signaler på lik linje som stemmekommandoer.
p) God dyrehåndtering i vanskelige situasjoner skal tas hensyn til i dømminga.
q) Det gis ingen poeng for noe moment, uten at momentet er fullført innenfor tidsfristen
r) På mindre prøver, spesielt hvis det deltar mange som er urutinerte i deling av flokk, kan dommer i samråd med arrangør, bestemme at dommer skal godkjenne delinga, før føreren fortsetter til neste moment. På større prøver, som FM, Norgesserien, Nord-

Norgesserien og NM skal deltageren sjøl vurdere delinga og fortsette videre til neste moment uten at dommeren gir noe signal.

s) Dommerens avgjørelse er endelig. Så lenge regelverket er fulgt.

t) Dommer kan nekte en ekvipasje å starte gjeterhundprøve samme dag, som den har blitt diskvalifisert for uforsvarlig dyrehåndtering.

u) Saueeier har rett til å stoppe prøven om det er uforsvarlig håndtering av sau, uansett hvor sauene blir håndtert på prøven.

2.2. Dømming av større prøver

a) For å dømme NM og Norgesseriefinalen må dommer ha tilstrekkelig kompetanse for å dømme store mesterskap. (Se Dreiebok)

b) En dommer kan kun dømme to Norgesserie (4prøver) helger, eller Nord-Norgesserie (4prøver) helger. Gjeterhundrådet avgjør hvem som skal dømme NM og finalen i Norgesserien etter innspill fra arrangør. (Se Dreiebok 1.4)

c) Ved flere dommere skal de stå adskilt og ha hver sin «dommerbod». Poenget er at dommerne skal dømme separat, og dømme det de selv ser.

3. Prøveregler for klasse I

3.1. Generelle retningslinjer

a) **Sauer:** Normalt 4-5 sauer.
b) **Henteavstand:** Henteavstand på klasse 1 bør minimum være 130 meter, men dette må tilpasses banen og forholda rundt.
c) **Porter inndriving:** Ett portsett med mellom minimum 6 og maksimum 15 meter åpning. Dommer setter kriterier for portåpningen i forhold til avstand på hentet. Porten skal settes opp i området mellom midten av banen og punktet som utgjør 1/3 av avstanden mellom fører og utsetting.
d) **Driving foran fører:** Minimum avstand er 50 meter til port 2.
Driving etter fører: Minimum avstand er 100 meter fra port 2, via port 3 til kve. Åpningen på port 2 skal være 6 meter, mens åpningen på port 3 skal være 3 meter.
e) **Kve:** 4 x 2 meter, med port 2 meter, som er sikret med et 2 meter langt tau. Porten må kunne åpnes minst 170 grader.
f) **Poengskala**: Ingen poeng vil bli gitt for det momentet som ikke er fullført innen tidsfristen. Dersom fører ønsker å bryte selv beholdes poeng for gjennomførte moment. Utgang 20, løsning 10, inndriving 25. Driving foran fører 15, driving etter fører 15, kve 15. Totalt 100.
g) **Tidsfrist:** Bestemmes av dommeren og gjøres ut fra vurdering av forholdene. Når tiden er satt etter 2-3 ekvipasjer kan den ikke endres.
h) **Deltagelse:** Ekvipasjer som har gått klasse 3 til over 60 poeng får ikke starte klasse 1.
i) **Helhetligvurdering:** All poengtrekk gjennom løpet/prøven må vektes mot hundens gjeterhundegenskaper og evne til å utføre momentene på en rolig og kontrollert måte.

3.2. Utgang:

a) Føreren går til pålen når det er klart og forblir ved pålen inntil fører tillates å forlate pålen.
b) Hunden skal stilles opp inntil fører.
c) Hunden sendes til den ene eller andre side.
d) Hunden skal verken gå ut for vidt eller for trangt.
e) Etter at hunden har fått startsignal, skal den ikke motta kommandoer under utgangen.
f) Blir det gitt kommandoer, skal det trekkes poeng.
g) Styrekommandoer under utganger er mindre alvorlig enn stopp, og så en kommando.
h) En hund som ikke tar en styrekommando, må straffes mer enn en hund som tar kommando.
i) Hunden skal ikke stoppe før den har nådd balansepunktet. Balansepunktet er der hvor hunden vil løse sauene i retning av det første hinderet (port 1).
j) Det er opplagt mer alvorlig hvis hunden stopper under utgangen, enn om den fortsetter etter å ha bli styrt. Dommeren skal markere dette når det trekkes poeng.
k) Hunden skal ikke kutte inn på utgangen.
l) En god utgang skal ha form som ei pære, med den butte enden av pæra på enden av banen, nær sauene.
m) Hunden skal avslutte utgangen, så langt fra sauene at dyra ikke blir forstyrret.

n) Krysser hunden banen under utgangen, skal minst 80 % av poenga trekkes, og i tillegg trekkes poeng for kommandoer.
o) Den perfekte utgang skal fullføres uten kommandoer, og dommeren skal trekke poeng for hver kommando. Poengtrekket avhenger av hvor alvorlig dommeren mener feilen er.
p) Hvis sauene forlater utsettingspunktet, slutter utgangen på det punktet hunden kommer i kontakt med sauen, med det formål å føre sauene i ei direkte linje mot det første hinderet (port 1). Det kan være nødvendig for hunden å stoppe kort på siden av utgangen, hvis sauene kommer mot hunden, og motsatt, at den må gå en lang vei forbi utsettingspunktet, hvis sauene drifter vekk fra hunden.

3.3. Løysing

a) Hundens oppførsel skal være jevn, rolig og bestemt.
b) Ved slutten av utgangen skal hunden stoppe eller gå over i rolig tempo.
c) Hunden skal ta kontroll over sauene på en bestemt og rolig måte.
d) Hunden skal verken ruse inn og skremme sauene, eller bli liggende bak og motta gjentatte kommandoer, før den begynner å flytte sauene.
e) Løysinga skal være forsiktig og balansert, slik at sauene flytter seg i ei direkte linje mot det første hinderet (port 1).
f) Dommeren skal bruke sin personlige kunnskap om sau og gjeterhunder, for å bestemme om løysinga har forstyrret sauene unødvendig.
g) Dommeren skal trekke poeng for overdreven kommandering m.m., i denne delen av løpet.

3.4. Inndriving

a) Sauene skal føres i stødig tempo og i ei rett linje fra løysingspunktet til det første hinderet (port1) og deretter til føreren. Hvis sauene kommer vekk fra linja, skal de bringes tilbake på linja så fort som mulig.
b) Hunden skal ikke stresse eller overflankere (den skal ikke komme for mye over på sidene av saueflokken) slik at sauene begynner å vinkle, og inndrivinga blir sikksakk.
c) Hunden skal behøve lite kommandoer, og hvis sauene driver vekk fra den rette linja, skal hundens evne til å kontrollere sauene og umiddelbart reagere på kommandoer, bli vurdert.
d) Det er ikke tillatt med flere forsøk på å treffe porten.
e) Ved portbom, eller hvis sauene ikke er på rett linje, skal poengtrekka vurderes opp mot omstendighetene. Spesielt gjelder det hvis feilen skyldes hunden og/eller fører. Begge deler kan være grunnlag for poengtrekk. Hvis sauene er medgjørlige og feil gjøres, skal det trekkes mer enn om sauene er vanskelige. Hvis portbom og feil gjøres på grunn av vanskelige sauer, og det er feil som ikke hunden er i stand til å gjøre noe med, skal dette tas med i betraktningen.
f) Ved portbom skal det trekkes minst 1 poeng per sau. Dommerne må likevel ta i betraktning alle relevante omstendigheter i forbindelse med portbommen og trekke poeng i forhold til det.
g) Hvis dommer ikke gir annen beskjed. Ved slutten av inndrivinga skal føreren ta flokken rundt pålen, bak føreren, så nært pålen som praktisk mulig. Hele dette arbeidet skal gjøres på en rolig og bestemt måte.

3.5. *Driving foran fører*

a) Driving kan foregå fra venstre til høyre, eller fra høyre til venstre, avhengig av banen og hva arrangementskomiteen bestemmer.
b) Linja på drivinga starter umiddelbart etter at sauene har passert bak føreren/pålen.
c) Når sauene er drevet gjennom den første driveporten, skal de umiddelbart vendes i ei rett linje mot neste port (driving etter fører). Momentet driving foran fører er da avsluttet.
d) I klasse I skal fører forlate pålen når driving starter. Hunden skal drive sauene foran seg, mens føreren går i området bak hunden som støtte. Poengtrekk vurderes i hvilken grad fører støtter hunden. Fører har ikke mulighet til å gå foran sauene til porten, dette medfører at ekvipasjen blir diskvalifisert.
e) Hunden skal vise stor dyktighet til å drive stødig, uten overdreven bruk av kommandoer.
f) Som ved inndrivinga, er portene hindre som kan oppfattes som en guide for å føre sauene på linje.
g) Gjennom drivinga skal sauene forflyttes rolig – plutselige fartsøkninger eller stopp er ikke ønskelig, og skal straffes med poengtrekk.
h) Ved portbom skal det trekkes minimum 1 poeng per sau, men dommeren må vurdere relevante omstendigheter rundt portbommen og trekke poeng i forhold til det.
i) Det er ikke tillatt med flere forsøk på å treffe porten.

3.6. *Driving etter fører*

a) Når sauene er gjennom den første driveporten, skal de vendes mot den andre driveporten (port III).
b) Føreren skal nå gå den mest hensiktsmessige veien for å komme foran sauene.
c) Føreren skal bruke hunden til å bremse/stoppe sauene, slik at føreren kommer i posisjon for å starte med driving etter fører.
d) Når føreren er i posisjon mellom driveportene, beveger fører seg i retning siste porten, gjennom porten og til kveet. Hunden skal nå drive sauene etter føreren. Hunden skal ikke trykke på så hardt at sauene passerer fører, men også holde slik trykk på sauene at de opptrer som en flokk som holder seg i gunstig avstand til føreren.
e) Det er viktig at den siste biten av drivinga er i ei rett linje mot kveet.
f) Hunden skal vise stor dyktighet til å drive stødig, uten overdreven bruk av kommandoer.
g) Det kreves at sauene går rette linjer mellom hindrene og det forventes fornuftige vendinger ved porten. Hvis sauene kommer vekk fra linja, skal de bringes tilbake på linja så fort som mulig.
h) Som ved inndrivinga, er portene hindre som kan oppfattes som en guide for å føre sauene på linje.
i) Gjennom drivinga skal sauene forflyttes rolig, og fører gå normalt– plutselige fartsøkninger eller stopp er ikke ønskelig og skal straffes med poengtrekk.
j) Ved portbom skal det trekkes minimum 1 poeng per sau, men dommeren må vurdere relevante omstendigheter rundt portbommen og trekke poeng i forhold til det.
k) Det er ikke tillatt med flere forsøk på å treffe porten.
l) Drivinga slutter når sauene når fram til kveet.

3.7. Kve

a) Føreren skal stå ved portåpningen og holde tauet. Fører skal ikke slippe tauet.
b) Det er hundens oppgave å flytte sauene til en best mulig posisjon for å gjennomføre et vellykket kve.
c) Føreren skal ikke bruke porten til å skyve sauene inn i kveet, fører skal heller ikke berøre sauene med kveporten. Dette medfører poengtrekk.
d) Føreren må lukke porten fullstendig innen tidsfristen før momentet kve er godkjent Sauene skal deretter slippes ut, hvis ikke annet er bestemt.
e) Etter å ha sluppet ut sauene skal føreren lukke og gjøre fast porten. Sauene føres dit arrangørene har anvist.
f) Om dommer ser at kveet er veldig vanskelig, kan dommer legge til en hjelpegrind ved portåpningen på motsatt side av der fører står. Denne skal settes opp før prøven starter og kun om kveet viser seg å være vanskelig når det blir prøvd ut på forhånd.

4. Prøveregler for klasse II

4.1. Generelle retningslinjer

a) **Sauer**: Minimum 3 sauer, normalt 4-5 sauer
b) **Henteavstand**: Minimum 150 meter, men dette tilpasses banen og nivå på deltakerne.
c) **Porter inndriving**: Ett portsett med 6 meter åpning, satt opp i området mellom midten av banen og punktet som utgjør 1/3 av avstanden mellom fører og utsetting
d) **Driving**: Minimum 150 meter i ei triangelforma løype, med 2 portsett med 6 meter åpning. Portene plasseres slik at første port er etter ca 1/3 av drivinga og andre porten er etter 2/3 av drivinga.
e) **Kve**: 3 x 2 meter, med port 2 meter som er sikret med et 2 meter langt tau. Porten må kunne åpnes minst 170 grader.
f) **Poengskala**: Ingen poeng vil bli gitt for det momentet som ikke er fullført innen tidsfristen. Dersom fører ønsker å bryte selv beholdes poeng for gjennomførte moment. Utgang 20, løsning 10, inndriving 25. Driving 30, Kve 15. Totalt 100.
g) **Tidsfrist**: Bestemmes av dommeren og gjøres ut fra vurdering av forholdene. Når tiden er satt etter 2-3 ekvipasjer kan den ikke endres.

4.2. Utgang:

a) Føreren går til pålen når det er klart og forblir ved pålen inntil fører tillates å forlate pålen.
b) Hunden skal stilles opp inntil fører.
c) Hunden sendes til den ene eller andre side.
d) Hunden skal verken gå ut for vidt eller for trangt.
e) Etter at hunden har fått startsignal, skal den ikke motta kommandoer under utgangen.
f) Blir det gitt kommandoer, skal det trekkes poeng.
g) Styrekommandoer under utganger er mindre alvorlig enn stopp og så en kommando.
h) En hund som ikke tar en styrekommando, må straffes mer enn en hund som tar kommando.
i) Hunden skal ikke stoppe før den har nådd balansepunktet. Balansepunktet er der hvor hunden vil løse sauene i retning av det første hinderet (port 1).
j) Det er opplagt mer alvorlig hvis hunden stopper under utgangen, enn om den fortsetter etter å ha bli styrt. Dommeren skal markere dette når det trekkes poeng.
k) Hunden skal ikke kutte inn på utgangen.
l) En god utgang skal ha form som ei pære, med den butte enden av pæra på enden av banen, nær sauene.
m) Hunden skal avslutte utgangen, så langt fra sauene at dyra ikke blir forstyrret.
n) Krysser hunden banen under utgangen, skal minst 80 % av poenga trekkes, og i tillegg trekkes poeng for kommandoer.
o) Den perfekte utgang skal fullføres uten kommandoer, og dommeren skal trekke poeng for hver kommando. Poengtrekket avhenger av hvor alvorlig dommeren mener feilen er.
p) Hvis sauene forlater utsettingspunktet, slutter utgangen på det punktet hunden kommer i kontakt med sauen, med det formål å føre sauen i ei direkte linje mot det første hinderet (port 1). Det kan være nødvendig for hunden å stoppe kort på siden av

utgangen, hvis sauene kommer mot hunden, og motsatt, at den må gå en lang vei forbi utsettingspunktet, hvis sauene drifter vekk fra hunden.

4.3. Løysing

a) Hundens oppførsel skal være jevn, rolig og bestemt.
b) Ved slutten av utgangen skal hunden stoppe eller gå over i rolig tempo.
c) Hunden skal ta kontroll over sauene på en bestemt og rolig måte.
d) Hunden skal verken ruse inn og skremme sauene, eller bli liggende bak og motta gjentatte kommandoer, før den begynner å flytte sauene.
e) Løysinga skal være forsiktig og balansert, slik at sauene flytter seg i ei direkte linje mot det første hinderet (port 1).
f) Dommeren skal bruke sin personlige kunnskap om sau og gjeterhunder, for å bestemme om løysinga har forstyrret sauene unødvendig.
g) Dommeren skal trekke poeng for overdreven kommandering m.m., i denne delen av løpet.

4.4. Inndriving

a) Sauene skal føres i stødig tempo og i ei rett linje fra løysingspunktet til det første hinderet (port1) og deretter til føreren. Hvis sauene kommer vekk fra linja, skal de bringes tilbake på linja så fort som mulig.
b) Hunden skal ikke stresse eller overflankere (den skal ikke komme for mye over på sidene av saueflokken) slik at sauene begynner å vinkle, og inndrivinga blir sikksakk.
c) Hunden skal behøve lite kommandoer, og hvis sauene driver vekk fra den rette linja, skal hundens evne til å kontrollere sauene og umiddelbart reagere på kommandoer bli vurdert.
d) Det er ikke tillatt med flere forsøk på å treffe porten.
e) Ved portbom, eller hvis sauene ikke er på rett linje, skal poengtrekka vurderes opp mot omstendighetene. Spesielt gjelder det hvis feilen skyldes hunden og/eller fører. Begge deler kan være grunnlag for poengtrekk, Hvis sauene er medgjørlige og feil gjøres, skal det trekkes mer enn om sauene er vanskelige. Hvis portbom og feil gjøres pga vanskelige sauer og det er feil som ikke hunden er i stand til å gjøre noe med, skal dette tas med i betraktningen.
f) Ved portbom skal det trekkes minst 1 poeng per sau. Dommerne må likevel ta i betraktning alle relevante omstendigheter i forbindelse med portbommen og trekke poeng i forhold til det.
g) Hvis dommer ikke gir annen beskjed. Ved slutten av inndrivinga skal føreren ta flokken rundt pålen, bak føreren, så nært pålen som praktisk mulig. Hele dette arbeidet skal gjøres på en rolig og bestemt måte.

4.5. *Driving*

a) Driving kan foregå fra venstre til høyre, eller fra høyre til venstre, avhengig av banen og hva arrangementskomiteen bestemmer.
b) Linja på drivinga starter umiddelbart etter at sauene har passert bak føreren/pålen
c) Når sauene er drevet gjennom den første driveporten, skal de umiddelbart vendes i ei rett linje mot neste port (kryssdriving). Når sauene er gjennom den siste drivingsporten skal de vendes så fort som mulig og drives i rett linje mot fører eller kve.
d) Det er viktig at den siste biten av drivinga er i ei rett linje mot delingsringen/kveet.
e) Hunden skal vise stor dyktighet til å drive stødig, uten overdreven bruk av kommandoer.
f) Det kreves at sauene går rette linjer mellom hindrene, og det forventes fornuftige vendinger ved pålen og ved portene. Hvis sauene kommer vekk fra linja, skal de bringes tilbake på linja så fort som mulig.
g) Som ved inndrivinga, er portene hindre som kan oppfattes som en guide for å føre sauene på linje.
h) Gjennom drivinga skal sauene forflyttes rolig – plutselige fartsøkninger eller stopp, er ikke ønskelig, og skal straffes med poengtrekk.
i) Ved portbom skal det trekkes minimum 1 poeng per sau, men dommeren må vurdere relevante omstendigheter rundt portbommen og trekke poeng i forhold til det.
j) Det er ikke tillatt med flere forsøk på å treffe portene.
k) Føreren blir ved pålen inntil den første sauen kommer gjennom port 3.
l) Drivinga slutter når ALLE sauene når fram til kveet.

4.6. *Kve*

a) Når alle sauene har passert port 3, kan fører gå til kve.
b) Føreren skal stå ved portåpningen og holde tauet. Fører skal ikke slippe tauet.
c) Det er hundens oppgave å flytte sauene til en best mulig posisjon for å gjennomføre et vellykket kve.
d) Føreren skal ikke bruke porten til å skyve sauene inn i. Fører skal heller ikke berøre sauene med kveporten. Dette medfører poengtrekk.
e) Føreren må lukke porten fullstendig innen tidsfristen, før fører slipper ut sauene.
f) Etter å ha sluppet ut sauene skal føreren lukke og gjøre fast porten. Sauene føres dit arrangørene har anvist.

5. Prøveregler for klasse III

5.1. Generelle retningslinjer

a) **Sauer:** Minimum 3 sauer, normalt 4-5 sauer. Er det merkede sauer skal antall dyr være minimum 5.
b) **Henteavstand:** Minimum 150 meter, men dette tilpasses banen og areal. På landsprøver og NM skal vanskelighetsgraden være på internasjonalt nivå.
c) **Porter inndriving**: Ett portsett med 6 meter åpning, satt opp i området mellom midten av banen og punktet som utgjør 1/3 av avstanden mellom fører og utsetting
d) **Driving:** Minimum 150 meter i ei triangelforma løype, med 2 portsett med 6 meter åpning. På større prøver (Norgesserie, Nord-Norgeserie), bør avstanden være minimum 300 meter. Norgesmesterskapet bør ha driving på minimum 400 meter på de innledende prøvene. Portene plasseres slik at første port er etter ca 1/3 av drivinga og andre porten er etter 2/3 av drivinga.
e) **Delering:** 40 meter i diameter. Deleringen merkes slik at den er godt synlig for deltakere og dommer(e).
f) **Kve:** 3 x 2 meter, med port 2 meter som er sikret med et 2 meter langt tau. Porten må kunne åpnes minst 170 grader.
g) **Poengskala:** Ingen poeng vil bli gitt for det momentet som ikke er fullført innen tidsfristen. Dersom fører ønsker å bryte selv beholdes poeng for gjennomførte moment. Utgang 20, løsning 10, inndriving 20. Driving 30, Deling 10, Singling 10. Kve 10.Prøve uten singling, totalt 100 poeng. Prøve med deling og singling, totalt 110 poeng
h) **Tidsfrist:** Bestemmes av dommeren og gjøres ut fra vurdering av forholdene. Når tiden er satt etter 2-3 ekvipasjer kan den ikke endres.
i) Hvis oversettelsen i det norske reglementet er uklar, er det ISDS sine «rules for trials» som skal følges i klasse 3.
j) Eget reglement for dobbelhenting finnes i punkt 6. Prøveregler for prøver med dobbelhenting.

5.2. Utgang:

a) Føreren går til pålen når det er klart og forblir ved pålen inntil fører tillates å forlate pålen.
b) Hunden skal stilles opp inntil fører.
c) Hunden sendes til den ene eller andre side.
d) Hunden skal verken gå ut for vidt eller for trangt.
e) Etter at hunden har fått startsignal, skal den ikke motta kommandoer under utgangen.
f) Blir det gitt kommandoer, skal det trekkes poeng.
g) Styrekommandoer under utganger er mindre alvorlig enn stopp og så en kommando.
h) En hund som ikke tar en styrekommando, må straffes mer enn en hund som tar kommando.
i) Hunden skal ikke stoppe før den har nådd balansepunktet. Balansepunktet er der hvor hunden vil løse sauene i retning av det første hinderet (port 1).
j) Det er opplagt mer alvorlig hvis hunden stopper under utgangen, enn om den fortsetter etter å ha bli styrt. Dommeren skal markere dette når det trekkes poeng.

k) Hunden skal ikke kutte inn på utgangen.
l) En god utgang skal ha form som ei pære, med den butte enden av pæra på enden av banen, nær sauene.
m) Hunden skal avslutte utgangen, så langt fra sauene at dyra ikke blir forstyrret.
n) Krysser hunden banen under utgangen, skal minst 80 % av poenga trekkes, og i tillegg trekkes poeng for kommandoer.
o) Den perfekte utgang skal fullføres uten kommandoer, og dommeren skal trekke poeng for hver kommando. Poengtrekket avhenger av hvor alvorlig dommeren mener feilen er.
p) Hvis sauene forlater utsettingspunktet, slutter utgangen på det punktet hunden kommer i kontakt med sauen, med det formål å føre sauen i ei direkte linje mot det første hinderet (port 1). Det kan være nødvendig for hunden å stoppe kort på siden av utgangen, hvis sauene kommer mot hunden, og motsatt, at den må gå en lang vei forbi utsettingspunktet, hvis sauene drifter vekk fra hunden.

5.3. Løysing

a) Hundens oppførsel skal være jevn, rolig og bestemt.
b) Ved slutten av utgangen skal hunden stoppe eller gå over i rolig tempo.
c) Hunden skal ta kontroll over sauene på en bestemt og rolig måte.
d) Hunden skal verken ruse inn og skremme sauene, eller bli liggende bak og motta gjentatte kommandoer, før den begynner å flytte sauene.
e) Løysinga skal være forsiktig og balansert, slik at sauene flytter seg i ei direkte linje mot det første hinderet (port 1).
f) Dommeren skal bruke sin personlige kunnskap om sau og gjeterhunder, for å bestemme om løysinga har forstyrret sauene unødvendig.
g) Dommeren skal trekke poeng for overdreven kommandering m.m., i denne delen av løpet.

5.4. Inndriving

a) Sauene skal føres i stødig tempo og i ei rett linje fra løysingspunktet til det første hinderet (port1) og deretter til føreren. Hvis sauene kommer vekk fra linja, skal de bringes tilbake på linja så fort som mulig.
b) Hunden skal ikke stresse eller overflankere (den skal ikke komme for mye over på sidene av saueflokken) slik at sauene begynner å vinkle, og inndrivinga blir sikksakk.
c) Hunden skal behøve lite kommandoer, og hvis sauene driver vekk fra den rette linja, skal hundens evne til å kontrollere sauene og umiddelbart reagere på kommandoer bli vurdert.
d) Det er ikke tillatt med flere forsøk på å treffe porten.
e) Ved portbom, eller hvis sauene ikke er på rett linje, skal poengtrekka vurderes opp mot omstendighetene. Spesielt gjelder det hvis feilen skyldes hunden og/eller fører. Begge deler kan være grunnlag for poengtrekk, Hvis sauene er medgjørlige og feil gjøres, skal det trekkes mer enn om sauene er vanskelige. Hvis portbom og feil gjøres pga vanskelige sauer og det er feil som ikke hunden er i stand til å gjøre noe med, skal dette tas med i betraktningen.

f) Ved portbom skal det trekkes minst 1 poeng per sau. Dommerne må likevel ta i betraktning alle relevante omstendigheter i forbindelse med portbommen og trekke poeng i forhold til det.
g) Hvis dommer ikke gir annen beskjed. Ved slutten av inndrivinga skal føreren ta flokken rundt pålen, bak føreren, så nært pålen som praktisk mulig. Hele dette arbeidet skal gjøres på en rolig og bestemt måte.

5.5. Driving

a) Driving kan foregå fra venstre til høyre, eller fra høyre til venstre, avhengig av banen og hva arrangementskomiteen bestemmer.
b) Linja på drivinga starter umiddelbart etter at sauene har passert bak føreren/pålen
c) Når sauene er drevet gjennom den første driveporten, skal de umiddelbart vendes i ei rett linje mot neste port (kryssdriving). Når sauene er gjennom den siste drivingsporten skal de vendes så fort som mulig og drives i rett linje mot delingsringen eller kve.
d) Det er viktig at den siste biten av drivinga er i ei rett linje mot delingsringen/kveet.
e) Hunden skal vise stor dyktighet til å drive stødig, uten overdreven bruk av kommandoer.
f) Det kreves at sauene går rette linjer mellom hindrene, og det forventes fornuftige vendinger ved pålen og ved portene. Hvis sauene kommer vekk fra linja, skal de bringes tilbake på linja så fort som mulig.
g) Som ved inndrivinga, er portene hindre som kan oppfattes som en guide for å føre sauene på linje.
h) Gjennom drivinga skal sauene forflyttes rolig – plutselige fartsøkninger eller stopp, er ikke ønskelig, og skal straffes med poengtrekk.
i) Ved portbom skal det trekkes minimum 1 poeng per sau, men dommeren må vurdere relevante omstendigheter rundt portbommen og trekke poeng i forhold til det.
j) Det er ikke tillatt med flere forsøk på å treffe portene.
k) Føreren blir ved pålen inntil den første sauen kommer inn i delingsringen, hvis deling før kve. Er det kve som er momentet etter drivinga, kan føreren forlate pålen når sauene er gjennom port 3.
l) Drivinga slutter når ALLE sauene er i delingsringen eller når fram til kveet.

5.6. Deling av flokk

a) Hvis det er merka sauer, skal to umerka sauer deles i fra, i ringen. Er det ikke merka sauer, skal delinga gjennomføres slik dommeren bestemmer. På større prøver (Norgesserie, Nord-Norgeserie og NM) bør det være merka dyr.
b) Deling er et samarbeid mellom hund og fører. Deling krever at hund og fører holder sauene i ringen, for å oppnå ei gunstig plassering for ei kontant og veloverveid deling.
c) For at delinga skal dømmes uten poengtrekk, må hunden dele innenfor ringen og vise at den har kontroll på de fradelte sauene (i eller utenfor ringen) og holde dem vekk fra resten av flokken. Det er ikke nødvendig at de fradelte sauene blir drevet vekk.
d) Det viktige her er å teste hundens evne til å dele de aktuelle sauene, fra de andre sauene.
e) Det er ikke nødvendig for hunden å komme rett gjennom til føreren.

5.7. Kve

a) Sauene skal samles ikke nødvendigvis i ringen, men på den mest hensiktsmessige plassen.
b) Etter deling skal fører gå til kve. Hunden skal føre sauene til kveet. Føreren skal ikke hjelpe hunden med å føre sauene til kveet.
c) Føreren skal stå ved portåpningen og holde tauet. Fører skal ikke slippe tauet, med mindre du må dele på nytt.
d) Det er hundens oppgave å flytte sauene til en best mulig posisjon for å gjennomføre et vellykket kve.
e) Føreren skal ikke bruke porten til å skyve sauene inn i, fører skal heller ikke berøre sauene med kveporten. Dette medfører poengtrekk.
f) Føreren må lukke porten fullstendig for at momentet skal være godkjent, og sauen kan slippes ut.
g) Etter å ha sluppet ut sauene skal føreren lukke og gjøre fast porten. Dersom porten ikke er festet tilstrekkelig, vil det medføre straff.

5.8. Singling

a) Singling starter med en gang sauene forlater kveet.
b) Det er hunden sin oppgave å drive sauen fra kveet til deleringen i ei rett linje.
c) En av de merka sauene blir delt fra i ringen og deretter holdt, i eller utenfor ringen, til dommeren er fornøyd (gir signal). Singling kan også gjennomføres med umerka sau. På større prøver (Norgesserie, Nord-Norgeserie og NM) bør det være merka dyr.
d) Føreren har ikke lov til å hjelpe hunden med å single vekk sauen, eller hjelpe til med å holde vekk de andre sauene.
e) Som ved deling, skal hunden og ikke fører, komme inn for å dele vekk den ene sauen.
f) Ofte ser man at føreren er den som deler vekk sauen, mens hunden ligger bak og oppfører seg som en uinteressert tilskuer. Dette straffes med poengtrekk.
g) Den beste hjelpa føreren kan gi hunden, er å trekke seg unna og gi hunden plass til å vise sin evne til å dele vekk og kontrollere en singlet sau.
h) Det er viktig at hunden er i stand til å holde en singlet sau vekk fra de andre sauene. Dommeren skal ikke gi godkjentsignal før hunden har vist at den har full kontroll på sauen.
i) Oppførselen til sauene skal tas med i vurderinga når dommeren avgjør om singlinga er tilfredsstillende gjennomført eller ikke.

6. Prøveregler for prøver med dobbelthenting

6.1. Generelle retningslinjer

a) **Sauer 1. flokk:** 4-10 sauer, kan være ute av syne for hunden (i praksis er første flokk synlig for alle, inklusive hunden).På Norsk mesterskap skal det være 8-10 sau i flokk 1.

b) **Henteavstand 1. flokk:** Tilpasses banen og andre forhold. Under internasjonale mesterskap er ofte henteavstand fra 250- 800 meter. På landsprøver og NM skal vanskelighetsgraden være på internasjonalt nivå.

c) **Porter inndriving:** Ett portsett med 6-9 meter åpning, «se bak» pålen er satt opp cirka 20 meter før midten av inndrivingsporten. Portåpninga tilpasses antall sau i flokken.

d) **Sauer 2. flokk:** 4-10 sauer, kan være ut av syne for hunden. På Norsk mesterskap skal det være 8-10 sau i flokk 2.

e) **Henteavstand 2. flokk:** Tilpasses banen og andre forhold. Under internasjonale mesterskap er ofte henteavstand fra 250- 800 meter. På landsprøver og NM skal vanskelighetsgraden være på internasjonalt nivå.

f) **Driving:** Avstanden på drivinga tilpasses banen. Ofte er total lengde på hele drivinga opptil samme lengde som lengste henteavstand. Det er 2 portsett med 6-9 meter åpning. Første port etter ca. 1/3 av drivinga, andre port etter ca. 2/3 av drivinga. Portåpningene tilpasses antall sau.

g) **Sorteringsring:** 40 meter i diameter

h) **Kve:** 3 x 2 meter, med port 2 meter som er sikret med et 2 meter langt tau. Porten må kunne åpnes minst 170 grader.

i) **Poengskala:** Ingen poeng vil bli gitt for det momentet som ikke er fullført innen tidsfristen. I finaler får deltager ingen poeng om fører ønsker å bryte selv. Henting 100 (hver utgang 20, hver løsning 10, hver inndriving 20), Driving 40, Sortering 20, Kve 10. Totalt 170 poeng.

j) **Tidsfrist**: Tidsfristen settes ut fra banen og forholdene ellers. Under internasjonale mesterskap med lange hent og stor flokk er tidsfristen 30 minutter. Når tiden er satt etter 2-3 ekvipasjer kan den ikke endres.

6.2. Utgang:

a) Hvilken side utgangen skal gjøres fra, bestemmes av prøvearrangør før prøvestart. Den andre utgangen blir da fra motsatt side.

b) Hunden skal stilles opp inntil fører.

c) Hunden skal verken gå ut for vidt eller for trangt.

d) Etter at hunden har fått startsignal, skal den ikke motta kommandoer under utgangen.

e) Blir det gitt kommandoer, skal det trekkes poeng.

f) Styrekommandoer under utganger er mindre alvorlig enn stopp og så en kommando.

g) En hund som ikke tar en styrekommando, må straffes mer enn en hund som tar kommando.

h) Hunden skal ikke stoppe før den har nådd balansepunktet. Balansepunktet er der hvor hunden vil løse sauene i retning av det første hinderet (port 1).

i) Det er opplagt mer alvorlig hvis hunden stopper under utgangen, enn om den fortsetter etter å ha bli styrt. Dommeren skal markere dette når det trekkes poeng.

j) Hunden skal ikke kutte inn på utgangen.

k) En god utgang skal ha form som ei pære, med den butte enden av pæra på enden av banen, nær sauene.
l) Hunden skal avslutte utgangen, så langt fra sauene at dyra ikke blir forstyrret.
m) Krysser hunden dyra under utgangen, skal minst 80 % av poenga trekkes, og i tillegg trekkes poeng for kommandoer.
n) Den perfekte utgang skal fullføres uten kommandoer, og dommeren skal trekke poeng for hver kommando. Poengtrekket avhenger av hvor alvorlig dommeren mener feilen er.
o) Hvis sauene forlater utsettingspunktet, slutter utgangen på det punktet hunden kommer i kontakt med sauene, med det formål å føre sauen i ei direkte linje mot det første hinderet (port 1). Det kan være nødvendig for hunden å stoppe kort på siden av utgangen hvis sauene kommer mot hunden, og motsatt, at den må gå en lang vei forbi utsettingspunktet hvis sauene drifter vekk fra hunden.

6.3. Løysing

a) Hundens oppførsel skal være jevn, rolig og bestemt.
b) Ved slutten av utgangen skal hunden stoppe eller gå over i rolig tempo.
c) Hunden skal ta kontroll over sauene på en bestemt og rolig måte.
d) Hunden skal verken ruse inn og skremme sauene, eller bli liggende bak og motta gjentatte kommandoer før den begynner å flytte sauene.
e) Løysinga skal være forsiktig og balansert, slik at sauene flytter seg i ei direkte linje mot det første hinderet (port 1).
f) Dommeren skal bruke sin personlige kunnskap om sau og gjeterhunder, for å bestemme om løysninga har forstyrret sauene unødvendig.
g) Dommeren skal trekke poeng for overdreven kommandering m.m., i denne delen av løpet.

6.4. Inndriving

a) Sauene skal føres i stødig tempo og i ei rett linje fra løsningspunktet til det første hinderet (port1) og deretter til ”se bak”-punktet. Hvis sauene kommer vekk fra linja, skal de bringes tilbake på linja så fort som mulig.
b) Hunden skal ikke stresse eller overflankere (den skal ikke komme for mye over på sidene av saueflokken), slik at sauene begynner å vinkle og inndrivinga blir sikksakk.
c) Hunden skal behøve lite kommandoer, og hvis sauene driver vekk fra den rette linja, skal hundens evne til å kontrollere sauene og umiddelbart reagere på kommandoer, bli vurdert.
d) Det er ikke tillatt med flere forsøk på å treffe porten.
e) Ved portbom, eller hvis sauene ikke er på rett linje, skal poengtrekka vurderes opp mot omstendighetene. Spesielt gjelder det hvis feilen skyldes hunden og/eller fører. Begge deler kan være grunnlag for poengtrekk. Hvis sauene er medgjørlige og feil gjøres, skal det trekkes mer enn om sauene er vanskelige. Hvis portbom og feil gjøres på grunn av vanskelige sauer, og det er feil som ikke hunden er i stand til å gjøre noe med, skal dette tas med i betraktningen.
f) Ved portbom skal det trekkes minst ½ poeng per sau. Dommerne må likevel ta i betraktning alle relevante omstendigheter i forbindelse med portbommen og trekke poeng i forhold til det.

g) Den første inndrivinga er ferdig når sauene har nådd ”se-bak”-stolpen.
h) Når sauene har nådd ”se-bak”-stolpen, skal hunden plasseres hensiktsmessig i rimelig nærhet av “se bak” stolpen slik at den kan sendes for å hente den andre flokken.
i) Den andre flokken av sauer skal også hentes og bringes gjennom banen til den kommer til et punkt parallelt med den første flokken (hvis mulig).
j) Hvis den første flokken av sauer har flyttet seg vekk fra samlingspunktet, skal føreren samle flokkene på en hensiktsmessig måte, slik det ville bli gjort i en arbeidssituasjon.
k) Hunden skal samle de to saueflokkene, ved å bringe den første flokken til den andre flokken. Dette skal gjøres slik at alle sauene er samlet før inndrivinga fullføres.
l) Hvis dommer ikke gir annen beskjed. Ved slutten av inndrivinga skal føreren ta flokken rundt pålen, bak føreren, så nært pålen som praktisk mulig. Hele dette arbeidet skal gjøres på en rolig og bestemt måte.

6.5. Driving

a) Driving kan foregå fra venstre til høyre, eller fra høyre til venstre, avhengig av banen og hva arrangementskomiteen bestemmer
b) Linja på drivinga starter umiddelbart etter at sauene har passert bak føreren/pålen.
c) Når sauene er drevet gjennom den første driveporten, skal de umiddelbart vendes i ei rett linje mot neste port (kryssdriving). Når sauene er gjennom den siste drivingsporten skal de vendes så fort som mulig og drives i rett linje mot sorteringsringen.
d) Det er viktig at den siste biten av drivinga er i ei rett linje mot sorteringsringen.
e) Hunden skal vise stor dyktighet til å drive stødig, uten overdreven bruk av kommandoer.
f) Det kreves at sauene går rette linjer mellom hindrene og det forventes fornuftige vendinger ved pålen og ved portene. Hvis sauene kommer vekk fra linja, skal de bringes tilbake på linja så fort som mulig.
g) Som ved inndrivinga er portene hindre som kan oppfattes som en guide for å føre sauene på linje.
h) Gjennom drivinga skal sauene forflyttes rolig – plutselige fartsøkninger og påfølgende stopp er ikke ønskelig, og skal straffes med poengtrekk.
i) Ved portbom skal det trekkes minimum ½ poeng per sau, men dommeren må vurdere relevante omstendigheter rundt portbommen og trekke poeng i forhold til det.
j) Det er ikke tillatt med flere forsøk på å treffe portene.
k) Føreren blir ved pålen inntil den første sauen kommer inn i sorteringsringen.
l) Drivinga slutter når ALLE sauene er i sorteringsringen.

6.6. Sortering

a) ¾ av sauene i flokken skal normalt være umerka, men det skal alltid være minst fire merka sauer i flokken. De umerka sauene skal sorteres vekk. All sortering foregår innenfor ringen. Frasortert sau kan forlate ringen.
b) Sauene skal passere mellom føreren og hunden, og hunden skal bringes inn for å stoppe og holde de merka sauene.
c) Forsøk på å manøvrere sauene for å dele vekk de merka sauene fra de umerka i ett ”kutt”, er ikke tillatt.

d) Skulle en merka sau forlate sorteringsringen og komme sammen med umerka sauer som allerede er sortert vekk, skal de umerka sauene som den merka sauen har blandet seg med føres inn i ringen og sorteringa gjøres på nytt.
e) Verken dommer eller oppmann har lov til å gjøre fører oppmerksom på at ett eller flere merkede dyr har forlatt ringen, hvis fører ikke oppdager dette selv.
f) Før alle de umerka sauene er sortert vekk er det ikke lov til å fortsette til kve.
g) Det viktige aspektet her er å teste hundens evne til å sortere vekk de umerka sauene fra resten av flokken.
h) Når sorteringen er ferdig, kan føreren bruke hunden på en praktisk måte for å flytte umerka sau på en trygg avstand slik at det ikke forstyrrer arbeidet i kve.

6.7. Kve

a) Når sortering er ferdig, skal føreren fortsette til kveet, mens hunden skal bringe de merka sauene til kveet.
b) Føreren skal ikke hjelpe hunden med å føre sauene fra sorteringsringen til kveet.
c) Føreren skal stå ved portåpningen og holde tauet. Fører skal ikke slippe tauet, så fremt det ikke er nødvendig med ny sortering.
d) Det er hundens oppgave å flytte sauene til en best mulig posisjon for å gjennomføre et vellykket kve.
e) Føreren skal ikke bruke porten til å skyve sauene inn i, fører skal heller ikke berøre sauene med kveporten. Dette medfører poengtrekk.
f) Føreren må lukke porten fullstendig innen tidsfristen, før fører slipper ut sauene.
g) Etter å ha sluppet ut sauene skal føreren lukke og gjøre fast porten.

7. Prøveregler for Brace

7.1 Generelle retningslinjer

a) **Sauer:** Minimum 6 sauer, normalt 6-10 sauer.
b) **Henteavstand**: Minimum 200 meter, men dette tilpasses banen og areal. På landsprøver og NM skal vanskelighetsgraden være på internasjonalt nivå - 350 meter.
c) **Porter inndriving**: Ett portsett med 7 meter åpning, satt opp i området mellom midten av banen og punktet som utgjør 1/3 av avstanden mellom fører og utsetting
d) **Driving**: Minimum 200 meter i ei triangelforma løype, med 2 portsett med 7 meter åpning. På større internasjonale prøver), bør avstanden være minimum 400 meter. Portene plasseres slik at første port er etter ca. 1/3 av drivinga og andre porten er etter 2/3 av drivinga.
e) **Delering**: 40 meter i diameter. Deleringen merkes slik at den er godt synlig for deltakere og dommer(e).
f) **Kve 1**: Diamantformet med 1,5 meters (5/6 fot) åpning og uten grind. En sauebredde.
g) **Kve 2**: 45 meter fra første kve. Kveet er ca. 3 x 2,5 meter med en 2,5 meter bred grind som er festet med et 1,8 meter langt tau. Grinden må kunne åpnes minst 170 grader.

h) **Poengskala**: Ingen poeng vil bli gitt for det momentet som ikke er fullført innen tidsfristen. Dersom fører ønsker å bryte selv beholdes poeng for gjennomførte moment. Utgang 2 x 20, løsning 2 x 10, inndriving 20. Driving 30, Deling 10, Kve 2 x 10. Prøve uten singling, totalt 100 poeng. Totalt: 140 poeng
i) **Tidsfrist**: Nasjonale prøver: 20 minutter, Internasjonale prøver 25 minutter. Dommer bestemmer tiden, etter vurdering av forholdene. Når tiden er satt etter 2-3 ekvipasjer kan den ikke endres.
j) Hvis oversettelsen i det norske reglementet er uklar, er det ISDS sine «rules for trials» som skal følges i brace.

7.2 Utgang:

a) Føreren går til pålen når det er klart og forblir ved pålen inntil fører tillates å forlate pålen.
b) Hundene skal stilles opp inntil fører.
c) Én hund skal gå ut på førerens venstre side, og én på førerens høyre side.
d) Det er ønskelig at begge hunder fullfører sine utganger samtidig.
e) Kryssing ved fullført utgang er tillatt.
f) Hunden skal verken gå ut for vidt eller for trangt.
g) Etter at hunden har fått startsignal, skal den ikke motta kommandoer under utgangen.
h) Blir det gitt kommandoer, skal det trekkes poeng.
i) Styrekommandoer under utganger er mindre alvorlig enn stopp og så en kommando.
j) En hund som ikke tar en styrekommando, må straffes mer enn en hund som tar kommando.
k) Hunden skal ikke stoppe før den har nådd balansepunktet. Balansepunktet er der hvor hunden vil løse sauene i retning av det første hinderet (port 1).
l) Det er opplagt mer alvorlig hvis hunden stopper under utgangen, enn om den fortsetter etter å ha bli styrt. Dommeren skal markere dette når det trekkes poeng.
m) Hundene skal bli på den siden de har krysset over til, og de skal ikke krysse tilbake.
n) Hunden skal ikke kutte inn på utgangen.
o) En god utgang skal ha form som ei pære, med den butte enden av pæra på enden av banen, nær sauene.
p) Hunden skal avslutte utgangen, så langt fra sauene at dyra ikke blir forstyrret.
q) Krysser hunden banen under utgangen, skal minst 80 % av poenga trekkes, og i tillegg trekkes poeng for kommandoer.
r) Den perfekte utgang skal fullføres uten kommandoer, og dommeren skal trekke poeng for hver kommando. Poengtrekket avhenger av hvor alvorlig dommeren mener feilen er.
s) Hvis sauene forlater utsettingspunktet, slutter utgangen på det punktet hunden kommer i kontakt med sauen, med det formål å føre sauen i ei direkte linje mot det

første hinderet (port 1). Det kan være nødvendig for hunden å stoppe kort på siden av utgangen, hvis sauene kommer mot hunden, og motsatt, at den må gå en lang vei forbi utsettingspunktet, hvis sauene drifter vekk fra hunden.

7.3. Løysing

a) Hundenes oppførsel skal være jevn, rolig og bestemt.
b) Det er ønskelig at begge hunder fullfører utgangene samtidig for å utføre en balansert løsning.
c) Ved slutten av utgangen skal hundene stoppe eller gå over i rolig tempo.
d) Hundene skal ta kontroll over sauene på en bestemt og rolig måte.
e) Hundene skal verken ruse inn og skremme sauene, eller bli liggende bak og motta gjentatte kommandoer, før den begynner å flytte sauene.
f) Løysinga skal være forsiktig og balansert, slik at sauene flytter seg i ei direkte linje mot det første hinderet (port 1).
g) Dommeren skal bruke sin personlige kunnskap om sau og gjeterhunder, for å bestemme om løysinga har forstyrret sauene unødvendig.
h) Dommeren skal trekke poeng for overdreven kommandering m.m., i denne delen av løpet.

7.4. Inndriving

a) Sauene skal føres i stødig tempo og i ei rett linje fra løysingspunktet til det første hinderet (port1) og deretter til føreren. Hvis sauene kommer vekk fra linja, skal de bringes tilbake på linja så fort som mulig.
b) Hver hund skal holde seg på sin egen side.
c) Hvis hundene krysser underveis, må de bringes tilbake til sine respektive sider så snart som mulig.
d) Hunden skal ikke stresse eller overflankere (den skal ikke komme for mye over på sidene av saueflokken) slik at sauene begynner å vinkle, og inndrivinga blir sikksakk.
e) Hunden skal behøve lite kommandoer, og hvis sauene driver vekk fra den rette linja, skal hundens evne til å kontrollere sauene og umiddelbart reagere på kommandoer bli vurdert.
f) Det er ikke tillatt med flere forsøk på å treffe porten.
g) Ved portbom, eller hvis sauene ikke er på rett linje, skal poengtrekka vurderes opp mot omstendighetene. Spesielt gjelder det hvis feilen skyldes hunden og/eller fører. Begge deler kan være grunnlag for poengtrekk, Hvis sauene er medgjørlige og feil gjøres, skal det trekkes mer enn om sauene er vanskelige. Hvis portbom og feil gjøres pga vanskelige sauer og det er feil som ikke hunden er i stand til å gjøre noe med, skal dette tas med i betraktningen.

h) Ved portbom skal det trekkes minst 1 poeng per sau. Dommerne må likevel ta i betraktning alle relevante omstendigheter i forbindelse med portbommen og trekke poeng i forhold til det.
i) Hvis dommer ikke gir annen beskjed. Ved slutten av inndrivinga skal føreren ta flokken rundt pålen, bak føreren, så nært pålen som praktisk mulig. Hele dette arbeidet skal gjøres på en rolig og bestemt måte.

7.5. Driving

a) Hver hund skal holde sin side, og føreren må bli ved pålen til drivningen er ferdig.
b) Driving kan foregå fra venstre til høyre, eller fra høyre til venstre, avhengig av banen og hva arrangementskomiteen bestemmer.
c) Linja på drivinga starter umiddelbart etter at sauene har passert bak føreren/pålen
d) Når sauene er drevet gjennom den første driveporten, skal de umiddelbart vendes i ei rett linje mot neste port (kryssdriving). Når sauene er gjennom den siste drivingsporten skal de vendes så fort som mulig og drives i rett linje mot delingsringen eller kve.
e) Det er viktig at den siste biten av drivinga er i ei rett linje mot delingsringen/kveet.
f) Hunden skal vise stor dyktighet til å drive stødig, uten overdreven bruk av kommandoer.
g) Det kreves at sauene går rette linjer mellom hindrene, og det forventes fornuftige vendinger ved pålen og ved portene. Hvis sauene kommer vekk fra linja, skal de bringes tilbake på linja så fort som mulig.
h) Som ved inndrivinga, er portene hindre som kan oppfattes som en guide for å føre sauene på linje.
i) Gjennom drivinga skal sauene forflyttes rolig – plutselige fartsøkninger eller stopp, er ikke ønskelig, og skal straffes med poengtrekk.
j) Ved portbom skal det trekkes minimum 1 poeng per sau, men dommeren må vurdere relevante omstendigheter rundt portbommen og trekke poeng i forhold til det.
k) Det er ikke tillatt med flere forsøk på å treffe portene.
l) Føreren blir ved pålen inntil den første sauen kommer inn i delingsringen, hvis deling før kve. Er det kve som er momentet etter drivinga, kan føreren forlate pålen når sauene er gjennom port 3.
m) Drivinga slutter når ALLE sauene er i delingsringen eller når fram til kveet.

7.6. Deling av flokk

a) Flokken på 10 sauer skal deles i to like store grupper (5 og 5) av en av hundene inne i ringen. Valgfri hvilken hund som deles. Andre hunden skal ligge utenfor deleringen.
b) Den ene gruppen drives bort og forlates i varetekt hos den ene hunden. Opp til fører hvilken hund dette er.

7.7. Kve

a) Etter deling skal fører gå til kve. Hunden skal føre sauene til kveet. Føreren skal ikke hjelpe hunden med å føre sauene til kveet.
b) Den første gruppen skal kvees i det diamantformede kveet av én hund.
c) Hunden må selv få sauen inn i kveet.
d) Når de er kveet, blir denne hunden stående og passe på dem, mens den andre hunden kveer den andre gruppen i det andre kveet.
e) Hvis det brukes kve med grind, skal føreren holde i tauet og ikke slippe det med mindre man må dele på nytt.
f) Føreren skal ikke bruke porten til å skyve sauene inn i, fører skal heller ikke berøre sauene med kveporten. Dette medfører poengtrekk.
g) Føreren må lukke porten fullstendig for at momentet skal være godkjent, og sauen kan slippes ut.
h) Etter å ha sluppet ut sauene skal føreren lukke og gjøre fast porten. Dersom porten ikke er festet tilstrekkelig, vil det medføre straff.

8. Poengsetting – oversikt

8.1. Tabell

Moment	Klasse 1	Klasse 2	Klasse 3 u/singling	Klasse 3 m/singling	Kl 3 m/dobbel-henting	Brace
1. Utgang	20	20	20	20	2X20	2x20
2. Løysing	10	10	10	10	2X10	2x20
3. Inndriving	25	25	20	20	2X20	20
4. Driving	-	30	30	30	40	30
5. Driving foran fører	15	-	-	-	-	
6. Driving etter fører	15	-	-	-	-	
7. Sortering		-	-	-	20	
8. Deling	-	-	10	10	-	10
9. Kve	15	15	10	10	10	2x10
10. Singling	-	-	-	10	-	
Sum poeng	100	100	100	110	170	140

9. Regler for Norgesserien i bruk av gjeterhund

9.1. Norgesserien

Norgesserien i bruk av gjeterhund (videre kalt Norgesserien (NS)) er etablert for at alle som ønsker flere store landsomfattende gjeterhundprøver, skal få et konkurransetilbud ut over de vanlige prøvene.

9.2. *Norgesseriens omfang*

a) I Norgesserien kan en hund delta på to helger. Maks deltakende hunder pr. prøve blir formidlet i tildelingsbrev til arrangørfylket. Dette varierer i forhold til antall søkere.
b) De tre beste prøvene av de innledende teller for å kvalifisere seg til finalen
c) I finalen starter alle med null poeng.
d) De som ikke får Norgesseriepoeng etter to løp i Norgesseriefinalen, vil bli rangert etter sammenlagt poengsum fra begge løp i finalen.

9.3. Regler for Norgesserien

a) Til finalehelga er de 35 hundene med høyest poengsum kvalifisert.
b) På de innledende prøvene er det begrensing på tre hunder pr. fører og «førstemann til mølla»-prinsippet gjelder for hvem som får delta. Er det fullt et sted, henvises deltaker til en annen prøve. I finalen kan en fører stille med maksimalt tre hunder.
c) Uforutsette hendelser ved påmelding, kontaktes gjeterhundrådgiver i NSG. Eks. feil ved betaling, feil med påmeldingssystem, alle prøvene er fulle før påmeldingsfristen er gått ut o.l.
d) Det tas ikke hensyn til fylker som vil bruke Norgesserieprøver som uttak til NM.
e) Arrangørfylket får anledning til å melde på sine deltagere før påmelding åpner generelt. Deltagere fra fylker som har søkt på norgesserieprøve får melde på etter arrangøren av prøvene har meldt på. Dette vil aktuelle fylker få informasjon om.
f) De som er kvalifisert til finalehelga får frist for å melde seg på, slik at de som står lenger ned på lista får mulighet til delta. Hvis den opprinnelig kvalifiserte ikke kan delta kontaktes reserver. Finalen fylles opp med inntil ti reserver til den er full med 35 deltagere.
g) Praktiske forhold i selve gjennomføringa informeres det om på hjemmesiden til NSG.
h) Førere bosatt i Norge har prioritet. Utenlandske førere kontakter Gjeterhundrådgiver i NSG.

9.4. Ansvar

Norsk Sau og Geit (NSG), ved Prøvenemnda, er ansvarlig for Norgesserien. Prøvene i Norgesserien blir tildelt fylkeslagene i NSG.

9.5. Presse

De enkelte arrangører er selv ansvarlig for pressedekning. Det oppfordres til at lokal presse kontaktes. Hver enkelt arrangør har ansvar for å sende en liten pressemelding til gjeterhundrådgiver med bilder.

9.6. Terminliste

NSG er ansvarlig for at terminlista legges ut på NSG sine hjemmesider. Arrangør har ansvarlig for å melde inn sin norgesserieprøve til terminlisten via NSG sine nettsider innen 15 april inneværende år.

9.7. Startrekkefølge/trekking

NSG sentralt er ansvarlig for å trekke startlisten. Startrekkefølge trekkes onsdag før prøven avholdes. Førere som har flere hunder fordeles jevnt utover startlista, eller etter skjønn ut fra deltagerantallet. Bytting mellom ekvipasjer skal ikke forekomme, og vil medføre diskvalifisering. Ved uforutsette hendelser kontakter deltager arrangør, men det er kun dommer som kan godkjenne avvik i startrekkefølge.

Deltakerne kan erstatte hund fram til prøvestart. Før startlisten er trukket meldes bytte av hund til NSG sentralt, etter dette meldes bytte direkte til arrangør. Ny hund har samme startnummer som hunden den erstatter.

Innbetalt startkontingent betales ikke tilbake, uansett grunn.

Startrekkefølgen i finalen: Startliste dag 1 trekkes tilfeldig. Startliste dag 2 går etter resultat fra dag 1 i Norgesseriefinalen. Lavest poengsum starter først. Det bestrebes å få en god fordeling i startlisten for førere med flere hunder.

9.8. Resultater

Resultatlistene for Norgesserien skal utarbeides ved å summere plass-sifrene for de respektive prøvene. De 30 beste hundene i hver prøve vil oppnå plass-siffer etter følgende beregningsmåte:

1. plass 50 poeng
2. plass 46 poeng
3. plass 43 poeng
4. plass 40 poeng
5. plass 37 poeng
6. plass 34 poeng
7. plass 32 poeng
8. plass 30 poeng
9. plass 28 poeng
10. plass 26 poeng
11. plass 24 poeng
12 plass 22 poeng
13 plass 20 poeng
14 plass 18 poeng
15 plass 16 poeng
16 plass 15 poeng osv...

Videre ned med 1 poeng for hver ned til plass nr. 30. I de tilfeller flere hunder oppnår samme poengsum, skal den med den beste enkeltprøven rangeres først. Er denne lik, er det den med beste enkeltprøve nr. 2 som rangeres først, osv. Dersom alle poengsummene er like, så vil de få samme plassering. På finalehelga brukes samme beregning som i Norgesserien.

9.9. Brudd

Ved brudd blir det ikke tildelt norgesserie poeng.

9.10. Vandrepremie

a) Fra og med Norgesserien i 1994 er det satt opp en vandrepremie til vinneren av Norgesserien. Vandrepremien kan ikke vinnes til odel og eie. I tilfelle Norgesserien opphører som egen konkurranseform skal vandrepremien overføres til Norgesmesterskapet.

b) Fra og med Norgesserien 2025 er det satt opp vandrepremie til høyst rangerte Young Handler. Young Handler må være under 21 år dagen de går sin første Norgesserieprøve inneværende år. Vandrepremien er evig.

9.11. Finale

a) Arrangøren av finalen i norgesserien er ansvarlig for premiering i samarbeid med NSG. Sammenlagtpremieringa skal finansieres ved at det trekkes et avtalt beløp fra hver startkontingent, fra hver av norgesserieprøvene som innbetales til et premiefond. De 10 beste hundene skal premieres. NSG er ansvarlig for regnskapet i premiefondet.

b) Norgesseriefinalen kan ikke arrangeres på samme bane som de innledende rundene.

9.12. Premiering

a) Hver enkelt arrangør er ansvarlig for premiering på sin prøve. Dette gjelder også finalen. Minimum de seks beste skal premieres per dag. Premien skal være et minne, se punkt 2.2.3.a. i dreieboka. Premien går til arrangør dersom deltager ikke er til stede under premieutdeling.

9.13. Form

a) Norgesserien skal i størst mulig grad prøve å ligge i forkant av utviklingen av prøver. Norgesserien skal arrangeres i klasse 3. Deling og singling skal inngå som moment. Merkede dyr er opp til hver enkelt arrangør.

b) Ved uforutsett vær, og/eller forsinkelser kan bjølling eller andre tiltak vurderes. Dommer i samarbeid med arrangør avgjør dette på de innledende prøvene. Følgende skal gjøres om det er uforutsette forhold: avstander skal kuttes ned på først, så kan man evt. kutte siste moment, så kan man vurdere bjølling.

9.14. Prøvekomité finalen Norgesserien

a) En prøvekomité sine oppgaver er å sørge for at arrangementet blir gjennomført i henhold til regelverket dersom det skjer uforutsette hendelser. Prøvekomiteen sin avgjørelse skal ikke påvirke dommeravgjørelser. Skal sørge for at regler for gjeterhundprøver blir fulgt.

b) På Norgesseriefinalen skal komiteen bestå av dommer(e), oppmann og en oppnevnt fra arrangøren (ikke deltager). Dersom to dommere blir brukt, har hoveddommer to stemmer.

c) Prøvekomiteen kan fatte en beslutning selv om et medlem er fraværende.

d) Gjeterhundrådgiver er sekretær, og rådgiver for reglene for gjeterhundprøver for prøvekomiteen, og hvis ikke tilgjengelig oppnevnes en av medlemmene til referent.

e) Prøvekomiteen skal ikke håndtere klager, se punkt 1.9 for klage.

f) Ved dårlig vær se kapittel 9.9.

9.15. Oppmann

a) Oppmann utnevnes av arrangør.

b) Oppmann kan ikke være deltager på prøven.

c) Oppmann har ansvar for å sette seg inn i dreiebok og regler for gjeterhundprøver, og se til at det blir fulgt.

d) Oppmannen har ansvar for å kalle inn fører på banen i henhold til programmet, med mindre annet er fattet av prøvekomiteen.

e) Oppmann skal sørge for at sauer er riktig presentert på andre siden av banen i god tid, og gi instruksjon for fjerning av sau av banen etter endt løp.

f) Hvis utøver ber om det, skal oppmann forklare banen før start.

g) Etter start skal ikke Oppmann kommunisere med fører, med mindre Oppmann er bedt om å gjøre det av dommere, eller hvis det begjæres av fører at dommer skal kontaktes på grunn av skadet eller syk sau.

h) Hvis Oppmann mener fører har fått en ulempe med utsetting av sau, eller om Oppmann mener at fører bør gå av banen selv, kan Oppmann be om uttalelse fra dommer.

i) Oppmann skal til enhver tid være tilgjengelig under prøven for å formidle til fører instruksjoner fra dommer(e).

j) Oppmann er til enhver tid ansvarlig for å holde banen ryddig, og sikre at fører eller deres hund ikke er forstyrret på noen måte mens prøven pågår.

k) Se kapittel om oppmann i dreieboken.

9.17 Avlysing

a) Ved avlysning av finalen i norgesserien står resultatet fra innledende, og norgesserien avsluttes.
b) Ved avlysning av en dag i finalen teller resultatet etter endt prøve.
c) Hvis en dag i innledende runde avlyses, blir poeng på den gjennomførte prøven doblet.
d) Ved avlysing fatter prøvenemda og leder i gjeterhundrådet de nødvendige tiltakene for gjennomføring/tildeling av poeng. Hvis finalen ikke kan gjennomføres på et senere tidspunkt avsluttes norgesserien etter innledende runder.

10. Regler for Norgesmesterskap i bruk av gjeterhund (NM)

10.1 Fylkeskvoter

a) Kvoten til NM i bruk av gjeterhund beregnes ut fra en matematisk modell. De fem fylkene med dårligst plass siffer mister en plass, mens de fem fylkene med best plass siffer får en plass ekstra til neste års NM. Om to fylker som er rangert som enten femte dårligste fylke eller femte beste fylket, har likt plass siffer. Vil de seks dårligste og beste fylkene miste og få en plass til neste års NM. Hvis fylke har maks-/minstekvote, vil neste fylke i rangeringen få/miste plass, helt til minst fem minster/får kvote. Ved uforutsette hendelser i kvoteberegningen, vil gjeterhundrådet fatte de nødvendige beslutninger. Hvert fylke får en grunnkvote på 2 hund.

b) Arrangørfylket tildeles en ekstrakvote på 1.

c) NM-prøvene dømmes etter de til enhver tid gjeldende regler, dommerne må være spesielt oppmerksomme på god dyrevelferd

d) Ved «bjølling» beholdes oppnådde poeng, når ekvipasjen avbrytes. Det presiseres at «bjølling» kun skal benyttes når værforholda eller andre ytre omstendigheter, gjør at arrangementet må gjennomføres hurtigere enn oppsatt. Ved uforutsette forhold, fatter Gjeterhundrådet nødvendige tiltak for å ivareta fylkeskvoter, og landslagsuttak.

e) Hvis et fylke ikke stiller med tildelt kvote, plasseres manglende hunder sist i beregninga av plass-siffer. Manglende hunder tildeles andre fylker, i henhold til oppsatt reserveliste, en kvote per reserve.

f) Et fylke kan maksimalt stille med 12 hunder. Eventuell ekstraplass (arrangør) kommer i tillegg. Den dårligste hunden til arrangørfylket teller ikke med i plass-siffer beregningen.

g) NM-vinneren fra året før har ikke friplass (ekstraplass).

h) Alle fylker har egen reserve liste. Reserve må være innmeldt for å kunne benyttes. Reserve kan byttes frem til første NM start på dagen reserven skal byttes, frem til klokken 08.00 lørdag morgen. Ved manglende hund tildeles kvote andre fylker, se 9.1.f.

10.2 Terminliste

NSG er ansvarlig for at terminlista legges ut på NSG sine hjemmesider. Arrangør har ansvarlig for å melde inn Norgesmesterskap til terminlisten via NSG sine nettsider.

10.3 Beregning av sammenlagtliste og resultater

a) Finalistene rangeres etter poeng i finalen

b) De resterende rangeres slik: Ekvipasjen på 9 plass med høyest poengsum i de innledende rundene, vil bli rangert på 17 plass etter finalistene (den plassen som kommer etter finalistene). Så følger den med høyest poengsum i den andre gruppa. Rangeringa videre blir så vekselvis mellom gruppene.

c) Brudd i innledende runde gir plassering sist, 90 plass. Brudd i finalen gir plassering sist i finalen, hvis 16 deltagere i finalen, er 16 plass siste plass i finalen.

10.4 Startrekkefølge

a) Dersom en fører stiller med to hunder, skal vedkommende starte med en hund hver dag under innledende omgang.
b) Hunder fra samme fylke skal fordeles med halvparten på hver dag under innledende omgang.
c) De beste fra Norgesserien og de beste fra Nord-Norgesserien skal fordeles med annenhver på hver av de to kvalifiseringsdagene for finalen.
d) Gjeterhund ansvarlig hos Norsk Sau og Geit trekker startrekkefølgen og oversender lister til arrangør.
e) Prøveordning 2026: Startrekkefølge i finalen vil bli trukket på starten av festmiddagen lørdag kveld. Den som er rangert som nummer 1 inn i finalen vil kunne velge start nr først, rangert som nummer 2 i finalen, velger etter osv. Det skal sikres minst to hunder mellom førere som har to hunder. Hvis trekkingen ikke vil fungere, skal gammel startrekkefølge følges.

10.5 Utenlandske statsborgere

Utenlandske statsborgere som deltar i NM, må ha hatt fast bopel/adresse i Norge siste 6 måneder. Dette gir rett til start i NM, deltagelse på landslag, og kan bli Norsk Mester.

10.6 Form

a) Alle momenter skal være med i NM. Tiden på dagen skal utnyttes fullt ut.
b) Arrangøren av NM har mulighet til å avvike fra punkt a. Da må dette være for å utnytte arealet bedre og for at deltagerne skal få tilstrekkelig tid på banen. Da kan singling kuttes først, så eventuelt deling kuttes, deretter kan eventuelt avstander kuttes ned på.
c) Momenter skal informeres til gjeterhundrådet innen 1. august året NM arrangeres.

10.7 Uttaksregler

a) Alle fylker må sende inn sine uttaksregler, og regler for reservehund (enten rangert reserve, personligreserve, eller begge deler) for fylket til gjeterhund ansvarlig, innen 15.april samme året NM avholdes. (Gjeldende fra 1. januar 2015)
b) NSG sentralt eller Gjeterhundrådet bestemmer ikke uttaksregler for fylkene, men godkjenner at fylkene har et uttaksoppsett for uttak til NM.
c) Hvis ikke regler er sendt inn innen fristen har ikke fylket rett til å delta på NM. Da går saken videre til Gjeterhundrådet.
d) Alle prøver som skal gjelde i uttaksreglene må være innmeldt innen 15.april samme året.
e) Alle som ønsker å kvalifisere seg til NM, skal ha lik mulighet til å kvalifisere seg til NM.

10.8 Prøvekomité

a) En prøvekomité sine oppgaver er å sørge for at arrangementet blir gjennomført i henhold til regelverket dersom det skjer uforutsette hendelser. Prøvekomiteen sin avgjørelse skal ikke påvirke dommeravgjørelser. Skal sørge for at regler for gjeterhundprøver blir fulgt.
b) På NM skal komiteen bestå av dommer(e), oppmann og en oppnevnt fra arrangøren (ikke deltager). Dersom to dommere blir brukt, har hoveddommer to stemmer.

c) Prøvekomiteen kan fatte en beslutning selv om et medlem er fraværende.
d) Gjeterhundrådgiver er sekretær for prøvekomiteen. Hvis gjeterhundrådgiver ikke er tilgjengelig oppnevnes en av medlemmene til referent.
e) Se punkt 1.9 for klage.

10.9 Hendelser / dårlig værforhold

a) Prøvekomiteen vil fatte de nødvendige vedtak i henhold til gjeldende regelverk for å kåre en Norgesmester.
b) Det er opp til prøvekomiteen å vurdere hvilke tiltak som bør iverksettes.
c) **Dårlige værforhold under innledende runder:** Ved dårlige værforhold kjøres de to fastsatte gruppene fortløpende. Gruppe 1 med 45 hunder, gruppe 2 med 45 hunder. Disse kjøres fortløpende etter forholdene. Om nødvendig tas lørdag og søndag i bruk for å gjennomføre innledende omgang. Skifte av dag kan påregnes.
d) **Tiltak som kan iverksettes *før* første startende:**
    1. Korte inn banen.
    2. Kutte moment: singling/merkede dyr.
    3. Bjølling/standard (standard settes normalt etter 8 ekvipasjer).
e) **Tiltak som kan iverksettes *etter* start:**
    1. Bjølling/standard.
    2. Kutte moment: singling.
f) **Dårlige værforhold under finalen:** Antall finalister justeres i forhold til tilgjengelig tid søndag. Om en finalist skulle trekke seg, blir ingen reserver satt inn.
g) Tidspunkt for siste startende i innledende og finale settes av prøvekomiteen *før* mesterskapet starter. Det er fortsatt viktig å utnytte hele dagen med tanke på. dagslys.
h) **Tiltak som kan iverksettes i finalen:**
    1. Startlisten for finalen starter med høyst rangert etter innledende runde. Siste startende må starte før det fastsatte avslutningstidspunktet. Slutt tidspunktet skal avgjøres før første finalestart.
    2. Bjølling/standard.
i) Momenter i finalen tas det endelig stilling til når innledende runder er ferdig.

10.10 Oppmann

a) Oppmann utnevnes av arrangør.
b) Oppmann kan ikke være deltager på prøven.
c) Oppmann har ansvar for å sette seg inn i dreiebok og regler for gjeterhundprøver, og se til at det blir fulgt.
d) Oppmannen har ansvar for å kalle inn fører på banen i henhold til programmet, med mindre annet er fattet av prøvekomiteen.
e) Oppmann skal sørge for at sauer er riktig presentert på andre siden av banen i god tid, og gi instruksjon for fjerning av sau av banen etter endt løp.
f) Hvis utøver ber om det, skal oppmann forklare banen før start.
g) Etter start skal ikke Oppmann kommunisere med fører, med mindre Oppmann er bedt om å gjøre det av dommere, eller hvis det begjæres av fører at dommer skal kontaktes på grunn av skadet eller syk sau.
h) Hvis Oppmann mener fører har fått en ulempe med utsetting av sau, eller om Oppmann mener at fører bør gå av banen selv, kan Oppmann be om uttalelse fra dommer.
i) Oppmann skal til enhver tid være tilgjengelig under prøven for å formidle til fører instruksjoner fra dommer(e).
j) Oppmann er til enhver tid ansvarlig for å holde banen ryddig, og sikre at fører eller deres hund ikke er forstyrret på noen måte mens prøven pågår.
k) Se kapittel om oppmann i dreieboken.

10.11 Arrangør

a) Norgesmesterskap i bruk av gjeterhund arrangeres årlig andre helg i oktober.
b) Arrangør og fylkeslag i sau og geit inngår bindende kontrakt med Norsk Sau og Geit for arrangering.
c) Arrangørene til NM fylles på i årene fremover så fort søknaden kommer inn. Det er «førstemann til mølla» prinsippet som gjelder, og gjeterhundrådet skal til enhver tid ha fylt opp minst 3 år frem i tid.

10.12 Avlysing

a) Ved avlysing av NM blir ingen norgesmester kåret det året.
b) Prøvekomiteen har myndighet til å avlyse arrangementet.

11 Regler for Nord-Norgeserie (NNS).

11.1 Mål

Nord-Norgeserien heretter kalt NNS skal til enhver tid følge reglementet til Norgesserien, så langt det er mulig.

11.2 Arrangering av NNS

a) Det er Gjeterhundnemndene/-lag i Nordland, Troms og Finnmark som ansvaret for NNS blir gjennomført etter gjeldene regler.
b) NNS-prøvene tildeles av gjeterhundnemndene i Nordland, Troms og Finnmark, som godkjennes av Prøvenemda.
c) NNS arrangeres over to helger med to prøver i klasse 3 med deling og singling begge helgene. Tre prøver er tellende i serien og den dårligste prøven strykes.
d) Poengberegningen forstås med plasspoeng. I NNS er tre prøver tellende. Den med høyeste sum av plasspoeng vinner NNS.
e) Det skal være oppmann på alle Nord-Norgesserieprøver.

11.3. Unntak for punkt 10.2

a) Dersom Finnmark blir aktuell som arrangør blir prøvene rullert på mellom alle fylkene.
b) Dersom det av ulike årsaker ikke kan følge regelen 10.2.c. Kan det etter enighet mellom fylkene enten avholde begge prøvehelgene i ett fylke, eller arrangere NNS med tre prøver på en helg. Dette må skriftlig søkes om inn til prøvenemda, innen fristen for innmelding av NNS.
c) Ved avlysning av en eller flere prøver i NNS, teller resterende prøver i poengsammendraget.

11.3 Premiering:

a) NNS premieres sammenlagt.
b) Hver enkelt arrangør er ansvarlig for premiering på sin prøve. Minimum de seks beste skal premieres per dag. Premien skal være et minne, se punkt 2.2.3.a. i dreieboka. Premien går til arrangør dersom deltager ikke er til stede under premieutdeling.
c) Arrangørfylket har ansvar for at de 6 beste i NNS sammenlagt blir premiert.
d) Arrangør har ansvar for deltakerpremie til dem som stiller på alle NNS-prøvene.
e) Arrangør har ansvar for å premiere beste unghund (inntil fylte 3år) årlig.

11.4. Vandrepremier:

a) Det er 1 stk. vandrepremier for NNS, Vinner av NNS.
b) Dersom en og samme deltaker oppnår 3 napp i vandrepremien, så beholder man den til odel og eie. Ny vandrepremie erstattes av fylket til forgående vinner.
c) Arrangørfylkene sørger for at vandrepremier er tilgjengelig til NNS-arrangementet.
d) Fra og med Nord-Norgesserien 2025 er det satt opp vandrepremie til høyst rangerte Young Handler. Young Handler må være under 21 år dagen de går sin første Nord-Norgesserieprøve. Vandrepremien er evig.

11.5 Poengberegning i NNS:

Følger samme poengberegning som Norgesserien – se punkt 8.8.
I de tilfeller flere hunder oppnår
samme poengsum, skal den med den beste enkeltprøven rangeres først. Er denne lik, er det den med beste enkeltprøve nr. 2 som rangeres først, osv. Dersom alle poengsummene er like, så vil de få samme plassering.

11.6 Oppmann

a) Oppmann utnevnes av arrangør.
b) Oppmann kan ikke være deltager på prøven.
c) Oppmann har ansvar for å sette seg inn i dreiebok og regler for gjeterhundprøver, og se til at det blir fulgt.
d) Oppmannen har ansvar for å kalle inn fører på banen i henhold til programmet, med mindre annet er fattet av prøvekomiteen.
e) Oppmann skal sørge for at sauer er riktig presentert på andre siden av banen i god tid, og gi instruksjon for fjerning av sau av banen etter endt løp.
f) Hvis utøver ber om det, skal oppmann forklare banen før start.
g) Etter start skal ikke Oppmann kommunisere med fører, med mindre Oppmann er bedt om å gjøre det av dommere, eller hvis det begjæres av fører at dommer skal kontaktes på grunn av skadet eller syk sau.
h) Hvis Oppmann mener fører har fått en ulempe med utsetting av sau, eller om Oppmann mener at fører bør gå av banen selv, kan Oppmann be om uttalelse fra dommer.
i) Oppmann skal til enhver tid være tilgjengelig under prøven for å formidle til fører instruksjoner fra dommer(e).
j) Oppmann er til enhver tid ansvarlig for å holde banen ryddig, og sikre at fører eller deres hund ikke er forstyrret på noen måte mens prøven pågår.
k) Se kapittel om oppmann i dreieboken.

12 Norsk Nursery

12.1 Mål

Målet med Norsk Nursery er å ha egne konkurranser for unghunder i Norge. Her kan unghunder vise sine gjeteregenskaper tidlig.

12.2 Alder

En hund må ikke ha fylt 3 år ved siste finaledag i Norsk Nursery.

12.3 Tildeling

Prøvenemnda har overordnet ansvar for at norsk nursery blir tildelt og arrangert hvert år. Gjeterhundrådsrepresentant er ansvarlig for tildeling av kvalifiseringsprøve i Norsk Nursery i sin region. Gjeterhundrådsrepresentantene har sammen ansvar for god rullering og tildeling av Norsk Nursery finalen.

12.4 Prøven

a) Det skal bestrebes gode forhold under prøven, det er ei unghundprøve, og preparering av sau er viktig.
b) Ekvipasje kvalifiserer seg til finalen ved innledende prøve. Se eget skriv for kvalifisering, på NSG sine nettsider.
c) Prøven skal foregå i klasse 3, med deling og singling uten merkede dyr.
d) Det skal arrangeres to prøver i de innledende rundene, disse kan gå på samme dag ved liten deltagelse.
e) Antall i finalen blir bestemt i forhold til antall deltagere som er meldt på kvalifiseringsprøvene. Det blir maksimalt 36 deltagere i finalen.
f) Finalen skal avholdes etter norgesserie finalen og skal avholdes før nordisk nursery.
g) Deltakerne kan erstatte hund fram til prøvestart. Før startlisten er trukket meldes bytte av hund til NSG sentralt, etter dette meldes bytte direkte til arrangør. Ny hund har samme startnummer som hunden den erstatter. Gjelder ikke finalen.
h) Vinner av Norsk Nursery Finale kåres på følgende måte: En prøve lørdag og en prøve søndag, hvor ekvipasjens beste poengsum ganges med tre og den dårligste poengsummen legges til.
i) Norsk Nursery finalen kan ikke arrangeres på samme areal og/eller besetning som de innledende rundene.
j) Anbefales at det er prøvehund før start nummer en i finalen, lørdagen.

12.5 Startlister og Startrekkefølge

a) Prøve 1 trekkes i tilfeldig rekkefølge av gjeterhundrådgiver. Prøve 2 skal resultatlisten fra dag 1, lavest poengsum starter først. Det bestrebes å få en god fordeling i startlisten for førere med flere hunder.

b) Bytting mellom ekvipasjer skal ikke forekomme, og vil medføre diskvalifisering. Ved uforutsette hendelser kontakter deltager arrangør, men det er kun dommer som kan godkjenne avvik i startrekkefølge.

13.6 Kvalifisering til Nordisk Nursery

a) Norsk Nursery Finale fungerer som uttak til Nordisk Nursery. De 10 høyest rangerte etter punkt 11.4.h. er kvalifisert til Nordisk Nursery.

b) Det er ekvipasjen som kvalifiseres, og takker fører nei, går plassen videre til 1. reserve, takker den nei går plassen videre til 2. reserve osv… Gjeterhundrådgiver sørger for å fylle laget til Nordisk Nursery.

c) Ved lik poengsum sammenlagt skilles ekvipasjene på resultatet av den beste enkeltprøven. Er det fremdeles likt skilles ekvipasjene på sammenlagt OLF, er det ennå likt skilles ekvipasjene på beste enkeltprøve plassering, er det fremdeles likt skilles ekvipasjene på sammenlagt driving, deretter deling, kve singling. Om alt fremdeles er likt, er det likt.

13.7 Arrangør

Arrangør har ansvar for sau, bane, dommer, økonomi og premiering
Premiering: Hver enkelt arrangør er ansvarlig for premiering på sin prøve. Dette gjelder også finalen. Minimum de seks beste skal premieres per dag. Premien skal være et minne, se punkt 2.2.3.a. i dreieboka. Premien går til arrangør dersom deltager ikke er til stede under premieutdeling. NSG sentralt står for premiering av topp 6 sammenlagt i finalen.

13.8 Vandrepremie

a) Det er satt opp vandrepremie, som skal gå til oppdretter av beste norskfødte unghund. Tre napp av samme oppdretter vinner premien.

b) Det er satt opp vandrepremie til vinner av Norsk Nursery Finale. Tre napp av samme fører vinner premien.

13.9 Terminliste

NSG er ansvarlig for at terminlista legges ut på NSG sine hjemmesider. Arrangør har ansvarlig for å melde inn sin nursery prøve til terminlisten via NSG sine nettsider. Og melde inn resultatene til prøven umiddelbart etter endt arrangement.

13.10 Oppmann

a) Oppmann utnevnes av arrangør.
b) Oppmann kan ikke være deltager på prøven.
c) Oppmann har ansvar for å sette seg inn i dreiebok og regler for gjeterhundprøver, og se til at det blir fulgt.
d) Oppmannen har ansvar for å kalle inn fører på banen i henhold til programmet, med mindre annet er fattet av prøvekomiteen.
e) Oppmann skal sørge for at sauer er riktig presentert på andre siden av banen i god tid, og gi instruksjon for fjerning av sau av banen etter endt løp.
f) Hvis utøver ber om det, skal oppmann forklare banen før start.
g) Etter start skal ikke Oppmann kommunisere med fører, med mindre Oppmann er bedt om å gjøre det av dommere, eller hvis det begjæres av fører at dommer skal kontaktes på grunn av skadet eller syk sau.
h) Hvis Oppmann mener fører har fått en ulempe med utsetting av sau, eller om Oppmann mener at fører bør gå av banen selv, kan Oppmann be om uttalelse fra dommer.
i) Oppmann skal til enhver tid være tilgjengelig under prøven for å formidle til fører instruksjoner fra dommer(e).
j) Oppmann er til enhver tid ansvarlig for å holde banen ryddig, og sikre at fører eller deres hund ikke er forstyrret på noen måte mens prøven pågår.
k) Se kapittel om oppmann i dreieboken.

13.11 Avlysing

a) Ved avlysning av finalen i nursery, blir det ikke kåret vinner.
b) Ved avlysning av en dag i finalen teller resultatet etter endt prøve.
c) Hvis en dag i innledende runde avlyses, blir ene dagen tellende.
d) Ved avlysing fatter prøvenemda og leder i gjeterhundrådet de nødvendige tiltakene for gjennomføring. Hvis finalen ikke kan gjennomføres på et senere tidspunkt avsluttes nursery etter innledende runder.

13 Regler for uttak til landslaget i gjeterhund

13.1 Poeng

Hundene tas ut etter følgende formel:

a) Plasspoeng etter sammenlagt resultat i "Norgesserien" året før

b) Plasspoeng for de to beste fra Nord-Norgesserien året før. Har disse hundene også deltatt i Norgesserien skal poenga derfra strykes.

c) Det kan ikke hentes poeng fra begge serier.

d) Ved avlysning av NM gjelder plasspoeng fra Nord-Norgeserien og Norgesserien.

e) Plasspoeng Norgesserien og NM:

Plassering	Poeng	Plassering	Poeng	Plassering	Poeng
1. plass	70	18. plass	33	35. plass	16
2. plass	66	19. plass	32	36. plass	15
3. plass	63	20. plass	31	37. plass	14
4. plass	60	21. plass	30	38. plass	13
5. plass	57	22. plass	29	39. plass	12
6. plass	54	23. plass	28	40. plass	11
7. plass	52	24. plass	27	41. plass	10
8. plass	50	25. plass	26	42. plass	9
9. plass	48	26. plass	25	43. plass	8
10. plass	46	27. plass	24	44. plass	7
11. plass	44	28. plass	23	45. plass	6
12. plass	42	29. plass	22	46. plass	5
13. plass	40	30. plass	21	47. plass	4
14. plass	38	31. plass	20	48. plass	3
15. plass	36	32. plass	19	49. plass	2
16. plass	35	33. plass	18	50. plass	1
17. plass	34	34. plass	17		

f) Plasspoeng for NNS (Nord-Norgeserien):

1. plass 70 poeng
2. plass 50 poeng

g) En tildeler poeng etter plassering i ovennevnte arrangement. Sammenlagt poengsum gir rangering for uttaket. Den hunden med høyest poengsum er rangert først, den med nest høyest poengsum nest best, osv.

h) 1-3 Reserve blir uttatt etter de samme kriteriene som punkt g.

i) 2/4.reserve blir ikke tildelt før landslaget skal meldes inn til aktuelle arrangement. Gjeterhundrådet utnevner andre reserve ved innmelding av landslaget til aktuelle arrangement, for å sikre at det er en hund til stede på arrangementet.

j) Fører har ikke anledning til å stille med annen hund enn den som er kvalifisert i henhold til overnevnte kriterier. Dersom en hund/fører ikke kan stille, er det den

neste kvalifiserte ekvipasjen, etter reglene ovenfor, som skal få tilbud om plassen.

k) Står to eller flere hunder med lik poengsum utregnet etter ovennevnte formel, skal den hunden med best resultat i NM rangeres først. Dersom det kun er poeng fra Norgesserien/Nord-Norgesserien, vil det bli loddtrekning om hvem som blir rangert høyest.

l) En fører kan delta med maksimalt to hunder.

13.2 Kvalifisering

a) Reglementet gjelder, Nordisk Mesterskap, Continental Sheepdog Championship og World Sheepdog Trial.

b) Alle uttatte hunder må være registrert i NKK, annen klubb godkjent av FCI eller ISDS (International Sheepdog Society).

c) Hunder som skal delta på internasjonale prøver må beherske deling av flokk og dobbelhenting når dette er en del av prøveprogrammet.

d) Sekretariatet til Norsk Sau og Geit tilskriver førerne/eierne av de hundene som er kvalifisert etter ovennevnte uttakskriterier og tilbyr de deltakerplass på landslaget til de aktuelle internasjonale prøvene.

e) Dersom de bekrefter at hundene behersker både dobbelhenting og deling/skilling av flokk, at hundene er eller vil bli, vaksinert innen en fastsatt tidsfrist i de tilfellene hvor dette er nødvendig, og er villig til å dekke egne kostnader med å delta, er en uttatt til å delta på landslaget til de aktuelle prøvene.

f) Gjeterhundrådet til Norsk Sau og Geit i samarbeid med sekretariatet oppnevner lagleder.

g) Deltakerne er pålagt å følge de retningslinjer som lagleder fastsetter.

h) Deltager må være medlem i NSG inneværende året du skal delta for det Norske landslaget.

14 Regler for Young Handler

14.1 Mål

Målet med Young Handler er å støtte utviklingen til unge førere ved å sende minst en «Young handler» til Continental Sheepdog Championship hvert år, og World Sheepdog Trial når det arrangeres.

14.2 Poeng

a) Hundene tas ut etter følgende formel:
b) Plasspoeng etter sammenlagt resultat i Norgesserien/Nord-Norgesserien året før.
c) Plasspoeng i norgesmesterskapet året før.
d) Hvis det ikke finnes poeng til landslagsuttak følges rangering i Norgesserien.
e) Plasspoeng oversikt finnes i «Kriterier for uttak for tilbud om plass i landslaget for deltagelse i internasjonale prøver.»
f) Reserver blir uttatt etter samme kriterier.
g) Fører har ikke anledning til å stille med annen hund enn den som er kvalifisert i hht. Ovennevnte kriterier. Dersom en hund/fører ikke kan stille er det den neste kvalifiserte ekvipasjen, etter reglene ovenfor, som skal få tilbud om plassen.
h) Står to eller flere hunder med lik poengsum utregnet etter ovennevnte formel, skal den hunden med best resultat i NM rangere først.
i) Dersom de ikke har deltatt på NM/Norgesserien/Nord-Norgesserien, kan andre klasse tre prøver brukes som kvalifisering.

14.3 Kvalifisering

a) Alle uttatte hunder må være registrert i NKK eller annen klubb godkjent i NKK, annen klubb godkjent av FCI eller ISDS (International Sheepdog Society).
b) Hunder som skal delta på internasjonale prøver må beherske en klasse 3 med deling og singling av merkede dyr.
c) Sekretæren av Norsk Sau og Geit tilskriver førerne/eierne av de hundene som er kvalifisert etter ovennevnte uttakskriterier og tilbyr de deltagerplass på landslaget til de aktuelle internasjonale prøvene.
d) Dersom de bekrefter at hundene behersker klasse 3 med deling og singling av merkede dyr, vaksinerer innen en fastsatt tidsfrist, og er villig til å dekke egne kostnader med å delta, er en uttatt til å delta på landslaget til de aktuelle prøvene.
e) Deltagere følger landslaget, og er pålagt å følge de retningslinjer som lagleder fastsetter.
f) Deltager må være medlem i NSG inneværende året du skal delta for det Norske landslaget.